



# FIATALOKKAL A DISZKRIMINÁCIÓ ELLENI KÜZDELEMBEN

**Közösségfejlesztési jó gyakorlatok gyűjteménye**



Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával





# FIATALOKAL A DISZKRIMINÁCIÓ ELLENI KÜZDELEMBEN

**Közösségfejlesztési jó gyakorlatok gyűjteménye**

## Szerzők

### *Nevelők Háza Egyesület:*

Vincze Csilla Anna, ifj. Csonka Pál, Szalóki Réka

### *Istituto Cooperazione Economica Internazionale:*

Sara Bonavitacola, Simone Pettorruso, Giulia Annibaletti, Matilde Spoldi

### *Fratelli dell'Uomo:*

Maricica Gherghinis, Martina Salvi, Speranza Vigliani

### *Fundacja Teatrikon:*

Darek Figura, Karolina Guz, Agata Wiatr

### *Câmara Municipal de S. João da Madeira:*

Irene Guimaraes, Nelson Costa



***YARD – Ifjúsági akciókkal a diszkrimináció ellen***

Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával



2019. október



## Jogi nyilatkozat

*Az Európai Bizottság támogatása ezen kiadvány elkészítéséhez nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé ezen információk bármilyen felhasználásáért.*

## Tartalom

ELŐSZÓ .....	4
BEVEZETÉS .....	5
MIÉRT KÉSZÜLT AZ ESZKÖZTÁR? .....	5
KIKNEK SZÓL AZ ESZKÖZTÁR? .....	6
SZEMLÉLET ÉS FELÉPÍTÉS .....	6
HOGYAN KELL HASZNÁLNI AZ ESZKÖZTÁRAT? .....	6
1. fejezet – A YARD módszer .....	8
1.1 Bevezetés .....	8
1.2 Általános módszertan .....	8
2. fejezet – Jó gyakorlatok gyűjteménye .....	11
2.1 Bevezetés .....	11
2.2 Jó gyakorlatok .....	11
KONKLÚZIÓ .....	89

# ELŐSZÓ

**A YARD – Ifjúsági akciókkal a diszkrimináció ellen** (Projektszám: 2017-2-HU01-KA205-036084) projekt az Európai Unió Erasmus+ Programjának társfinanszírozásával valósult meg (Kulcsintézkedés: Együttműködés az innováció és a bevált gyakorlatok cseréje érdekében, Akció típusa: Stratégiai partnerségek fiatalok számára). A projekt 2017 novemberétől 2019 októberéig tartott, a projekt koordinátora:

- NHE - Nevelők Háza Egyesület (Pécs, Magyarország),

partnerségben a következő szervezetekkel:

- ICEI – Istituto Cooperazione Economica Internazionale (Milano, Olaszország)
- FDU - Fratelli dell’Uomo (Milano és Padova, Olaszország)
- TEATRIKON - Fundacja Teatrikon (Lublin, Lengyelország)
- SJM - Câmara Municipal de S. João da Madeira (S. João da Madeira, Portugália)

A projekt európai szinten új gyakorlatokat és megközelítéseket támogat, fiatalok megkülönböztetés-ellenes tevékenységeinek előmozdítása érdekében, ideértve a hátrányos helyzetű fiatalokat - például a pályakezdő munkanélkülieket, a migránsokat, az alacsony iskolai végzettségű fiatalokat, a társadalmi vagy földrajzi hátrányban élőket stb. A YARD program célja, hogy hozzájáruljon a **diszkrimináció elleni küzdelemhez, a kultúrák közötti párbeszédéhez, valamint a fiatalok sokszínűség iránti fogékonyságának előmozdításához azáltal, hogy megosztja, kicseréli és átadja az innovatív, nem formális módszereket** annak érdekében, hogy a fiatalok a befogadó közösségek aktív szereplőivé váljanak.

A projekt konkrét tevékenységei voltak:

- Négy transznacionális projekt-találkozó a tapasztalatok, gyakorlatok, megközelítések stb. cseréjére, valamint az egyes projektszakaszok közös menedzselésére;
- Két „szellemi termék” megalkotása, amelyek összefoglalják a projektben elvégzett munkát és ismeretátadást:
  - 1) **Kézikönyv: AZ IFJÚSÁG, MINT A VÁLTOZÁS MOZGATÓRUGÓJA** – Hogyan vonjuk be a fiatalokat az antidiszkriminációs kezdeményezésekbe - módszertani útmutató civil szervezetek és közintézmények számára;
  - 2) **Képzési Eszköztár: FIATALOKKAL A DISZKRIMINÁCIÓ ELLENI KÜZDELEMBEN** - közösségfejlesztési jó gyakorlatok gyűjteménye;
- népszerűsítési akciók és események minden városban, nemzeti multiplikációs rendezvények;
- Zárókonferencia - nemzetközi multiplikációs esemény.

További információkat itt talál a **YARD – Ifjúsági akciókkal a diszkrimináció ellen** projektről:



[yardproject.wordpress.com](http://yardproject.wordpress.com)

# BEVEZETÉS

## MIÉRT KÉSZÜLT AZ ESZKÖZTÁR?

**YARD – Ifjúsági akciókkal a diszkrimináció ellen** projekt új gyakorlatokat és megközelítéseket fogalmaz meg európai szinten a fiatalok aktív részvételének elősegítése és támogatása érdekében az aktív cselekvésben, valamint a diszkrimináció elleni küzdelemben, erősítve társadalmi beilleszkedésüket, és növelve tudatosságukat abban, hogy pozitív változást érjenek el a társadalomban, amelyben élnek.

**A projektben több száz fiatal vett részt**, annak valamennyi tevékenysége - ideértve az egyes partnerek által a projekt megvalósítása során megszerzett szakértelmet, eszközök és ismeretek cseréjét, valamint terjesztési és multiplikációs eseményeket - lehetővé tette a partner szervezetek számára, hogy elmélyítsék tudásukat, új tanulási formákra és új eszközökre tegyenek szert a fiatalok aktív részvételének elősegítése érdekében a diszkriminációellenes tevékenységekben.

Ez az **Eszköztár** a projektpartnerek közös munkájának eredménye a növekvő rasszizmus, gyűlöletbeszéd, a sokszínűség elutasítása és az agresszív magatartás visszaszorítása érdekében, tudatosítva, hogy ezek a jelenségek diszkriminációhoz vezetnek. Szomorú tény, hogy a **gyűlölet-bűncselekmények, rasszista és szélsőséges megnyilvánulások, valamint egyes európai országok kormányzati szintű autokratikus normái egyre szélesebb körben terjednek**<sup>2</sup>.

Ez az eszköztár a partnerszervezetek együttműködése során jött létre és tartalmazza a partnerek által a projektben elvégzett munka eredményeit, tapasztalatait, megszerzett ismereteket és készségeket.

A projektpartnerséget 5 szervezet alkotja: 4 nem-kormányzati szervezet és 1 önkormányzat, amelyek 4 európai országból származnak és öt különböző városban működnek, így módon bizonyítva a harmadik szektor és a közsféra közötti pozitív együttműködést.

A projekttevékenységeket az **öt város** mindegyikében **13-25 éves** korú fiatalokkal közösen végezték, főleg olyanokkal, akik a lehetőségek hiánya, vagy korlátozott jelenléte miatt **nehezebben férnek hozzá** képzési programokhoz és ez a kirekesztődésükhöz vezethet.

**A projektben több száz fiatal vett részt, s annak** valamennyi tevékenysége - ideértve az egyes partnerek által a projekt megvalósítása során megszerzett szakértelmet, eszközkészletek és ismeretek cseréjét, valamint a disszeminációs és multiplikációs eseményeket - lehetővé tette a partner szervezetek számára, hogy elmélyítsék tudásukat, új tanulási formákkal ismerjenek meg és új képességekre tegyenek szert a fiatalok aktív részvételének elősegítése érdekében, a diszkriminációellenes tevékenységük során

---

<sup>2</sup> A legfrissebb (2005) Eurobarometer felmérés a diszkriminációról kimutatta, az etnikai származás alapú diszkrimináció a legelterjedtebb és a válaszadók nagy része úgy véli, 2012 óta ez az arány növekszik, 62%-uk pedig úgy vélte, a hátrányos megkülönböztetés miatt intézkedésekre van szükség az ennek kitett csoportok védelmében.

Forrás: [https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2077\\_83\\_4\\_437\\_ENG](https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2077_83_4_437_ENG)

## KIKNEK SZÓL AZ ESZKÖZTÁR?

Az **Eszköztár** jó gyakorlatok, eszközök, tevékenységek és anyagok gyűjteménye azok számára, akik árnyaltabb képet szeretnének kapni a YARD módszertanból. Részletesen bemutatja azokat a tevékenységeket, amelyek alkalmazhatók különböző célcsoportoknál és megismételhetők különböző kontextusban.

Az **Eszköztár** különösen a fiatalokkal (ideértve a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat is) foglalkozó non-profit szervezetek számára hasznos (civil szervezetek és közintézmények). Az eszköztár e szervezetek munkatársainak nyújthat segítséget, mellyel tudásukat és módszereiket bővíthetik a fiatalok aktív részvételének előmozdítása érdekében, diszkriminációellenes intézkedések kidolgozásával.

## SZEMLÉLET ÉS FELÉPÍTÉS

Ez az **Eszköztár** gyakorlati segédeszköz és erőforrás gyűjtemény azon nonprofit szervezetek számára, melyek hasonló kezdeményezéseket terveznek megvalósítani. A szerzők a dokumentumot **gyakorlati útmutatóként** definiálják, amelynek célja:

- ✓ a **YARD Kézikönyv** kiegészítéseként gyakorlati útmutatóként szolgál, segítséget nyújt, hogy hogyan lehet az ott bemutatott újszerű módszereket alkalmazni, az ifjúság bevonásával, helyi ifjúsági akciók és projektek tervezése, megszervezése és kivitelezése céljából;
- ✓ a **kreativitás** előmozdítása a YARD projekt egyik alapelve. Ezen elv alkalmazásával lehetséges a fiatalok elérése és bevonása az akciókba;
- ✓ az **YARD szemlélet lehetséges alkalmazása**, más kontextusba ültetése, továbbfejlesztésre ad módot.

Az **Eszköztár** a következő részekből áll:

**Bevezetés** – célok, célcsoportok, szemlélet és szerkezet

**1. fejezet** – a YARD módszer rövid bemutatása

**2. fejezet** – 21 jó gyakorlat gyűjteménye

**Konklúzió**

## HOGYAN KELL HASZNÁLNI AZ ESZKÖZTÁRAT?

A **Kézikönyv** a YARD projekt átfogó keretrendszerét mutatja be: a kézikönyv könnyen és szabadon hozzáférhető, így bárki könnyedén megismerheti a kezdeményezést és a módszereket.

A módszertani **Kézikönyv** mellett a projekt során kifejlesztett gyakorlati eszközök szintén elérhetőek ebben az **Eszköztárban**.



A módszertani **Kézikönyv** mellett tehát az **Eszköztár** mutatja be a partnerek által a projekt keretében fejlesztett gyakorlati eszközöket, az ifjúsági akciók leiratát, mint jó gyakorlatokat. Ez a gyűjtemény tartalmazza ezen túl a projektben összegyűjtött, elemzett, kiértékelt és alkalmazott további hozzáférhető, kipróbált és alkalmazott jó gyakorlatokat is, amelyek színes és változatos tárházát nyújtják az ifjúsági akciók tervezéséhez nélkülözhetetlen eszközöknek.

21 jó gyakorlatot mutatunk be, egységes formátumban, áttekinthető tagolással, logikus szerkezetben. Az ifjúsági munkások így könnyen ki tudják választani a legmegfelelőbb gyakorlatot a munkájukban történő felhasználáshoz, adaptáláshoz.





# 1. fejezet – A YARD módszer

## 1.1 Bevezetés

A YARD projekt általános célja, hogy hozzájáruljon a diszkrimináció elleni küzdelemhez, valamint a kultúrák közötti párbeszéd és a sokszínűség értékének erősítéséhez a fiatalok körében, erősítve az aktív állampolgári részvételt, tudatosítva bennük a társadalmi változás elérésében betöltött szerepüket. A partnerek ezt a konkrét célkitűzést új és innovatív nem-formális módszerek megosztása, cseréje és átadása révén érik el a diszkrimináció leküzdése és az előítéletek lebontása által, erősítve, hogy **a fiatalok a befogadó közösségek aktív szereplői legyenek.**

A projekt hozzáadott értéke transznacionális szinten tehát a különböző országok, szervezetek és gyakorlatok közötti cserében, megismerésben és összehasonlításban rejlik, a kihívások kezelése érdekében, építve azokra a tapasztalatokra, amelyek más kontextusban már eredményesnek bizonyultak.

Így tudják biztosítani a minőségi ifjúsági munkát helyi és európai szinten és ezáltal erősödik az ifjúsággal foglalkozó szervezetek szerepe a sztereotípiák leküzdésében, valamint motiválásuk és támogatásuk a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása érdekében.

## 1.2 Általános módszertan

A YARD projekt a fiatalok bevonását és aktív állampolgári részvételüket öt különböző, nem-formális módszertani megközelítés alkalmazásával kívánta elérni. Mindegyik megközelítés tartalmazott olyan innovatív elemeket, amik a partnerszervezetek eszköztárát gazdagítani tudták, fenntarthatóbb és hatékonyabb módszereket képviselve.

Az általános módszertan elemei a következők:

- **Művészeti, kreatív és sajátélményű megközelítések a sokszínűség elősegítése érdekében – NHE**

Ez a megközelítés tanulási eszközként használja a művészeteket, a kreativitást és a sajátélményű tanulást, ezek segítségével emeli ki azokat az értékeket és lehetőségeket, melyeket társadalmunk a sokszínűség által kaphat. A kreatív önkifejezésen alapuló gyakorlatok elősegíthetik a kultúrák közötti diskurzust, azáltal, hogy előtérbe helyezik azokat az értékeket, amelyeket a fiatalok hoznak magukkal a különböző kulturális és szociális környezetükből. Ilyen például a különböző művészetterápiás, multimédiás és más érzékenyítő műhelyek és csoportok, ahol a résztvevők a művészet nyelvén fejezhetik ki önmagukat.

- **Generációk közötti párbeszéd elősegítése a felelős turizmus mentén – ICEI**

Ezzel a módszerrel fiatalok csoportjainak – akik lehetnek akár helyiek, akár bevándorlók, vagy második generációs bevándorlók – tanítják meg, hogyan szervezzenek és vezessenek helyi túrákat a helyi lakosság

és közösségek számára, melyek fókuszában a bevándorló közösségek öröksége és élete áll. Így a fiatalok aktív résztvevőként tudják elősegíteni saját lakókörnyezetük fellendítését, e három lépés mentén:

- Vizsgálat alá veszik a helyi örökségeket, beazonosítják a fontos helyszíneket, a kézzel fogható és a nem kézzelfogható nemzetközi értékeket.
- Turista útvonalakat terveznek, tartalmat bővítenek, saját magukról is képet alkotnak
- Azok a szervezetek, akik a nem-formális turizmus ezen ágazatával foglalkoznak, több fiatal, családot, helyi csoportot tudnak bevonni.

#### • **Többszektorú megközelítés - São João da Madeira város önkormányzata**

Az önkormányzat többszektorú megközelítéssel vonja be és teszi résztvevővé a fiatalokat a társadalom összetartó erejének erősítését célzó akciókban. Az „állampolgári nevelés” koncepció látogatásokat/találkozókat/cseréket szorgalmaz helyi döntéshozók és iskolák stábjával, civil szervezetekkel, beleértve a tanárok és a szülők közösségeit. Központi szerepet kapnak az önkormányzati lakásokban élő fiatalok, így a sportközpontú tevékenységek, edzések valamint az ezekhez kapcsolódó vállalkozói támogatások. Mint helyi hatóság, az önkormányzat rendelkezik egy átfogó hálózattal a helyi szervezeteket illetően, beleértve a fiatalokkal foglalkozó szervezeteket is, így fontos tapasztalatok egyből beépíthetők a különböző módszertani cserével foglalkozó pályázatok tematikájába.

#### **A helyi problémákról való gondolkodás, kreatív módon – Teatikon Alapítvány**

A Teatikon módszertana olyan fiatalok által kidolgozott témán alapul, amelyben megpróbálják beazonosítani a különböző problémákat a saját helyi közösségükben, és kreatív gondolkodás segítségével próbálnak meg szembenézni velük, hogy ezáltal megoldásokat találjanak. Fiatalok támogatásával történik a problémák gyökerének felkutatása és olyan tevékenységek tervezése, amelyek lelkesítőek számukra. Az említett akciók bemutatásra kerülnek más fiatalok számára is, az iskolákban, a helyi közösségekben, így szélesebb körben tudják fokozni a témával kapcsolatos tudatosságot. A végső cél, hogy hatást tudjanak gyakorolni a helyi közösségekre, ezáltal pozitív változásokat érjenek el.

Ezen művészeti jellegű tevékenységek segítségével a fiatalok ki tudják fejezni önmagukat, illetve az alkalmazott kommunikációs eszközökkel másokat is képesek integrálni a programba.

#### • **Egy befogadó közösség kultúrája és ételei – FDU**

Ez a módszer a kultúra és az étel közti kapcsolaton alapul, mivel az étel egy olyan „eszköznek” tekinthető be, amin keresztül megismerhetők a különböző kultúrák és országok. Az étel megosztása, a közös főzés, történetek mesélése és az étkezési szokások megismerése jó módja tud lenni egymás megismerésének, a különbözőségek tiszteltének. Ez a módszer előrevetít multi-etnikus főzőtalálkozókat, ahol a fiataloknak lehetősége nyílik megismerni a különböző kultúrákat, konyhákat, illetve az emberek elkészítik otthonuk ízeit egymásnak. Minden egyes ilyen találkozó alkalmával a középpontban lévő országról alkotott kép

körvonalazódni tud, meghallgatják egymás történeteit, migrációs tapasztalatait, együtt főznek ételeket, melyeket aztán együtt is fogyasztanak el.

A fentiekben ismertetett öt módszertani megközelítés mindegyikében jelen lévő innováció mellett a projekt új aspektusokat és elemeket tartalmaz módszertani és gyakorlati szinten, köszönhetően annak, hogy a módszereket megkísérelték megvalósítani az eredetitől eltérő célcsoportokkal, az eredetitől eltérő környezetben. Ez azt jelenti, hogy ezeket a módszereket európai szinten kipróbálták és további lehetőségeket tártak fel, amelyek módosíthatók és adaptálhatók egy újabb célcsoport igényeinek megfelelően.

Néhány innovatív eredmény is kipróbálásra került a projektben, a partnerek vállalkoztak arra, hogy az új módszereket, a saját környezetükre adaptálják, azzal a céllal, hogy folytassák a harcot a diszkrimináció ellen és előremozdítsák az aktív állampolgárságot. A gyakorlatok, a készségek, az eszközök így minden ország által, minden partnerszervezet által fejlesztésre kerültek.

A YARD partner szervezetek által közösen kidolgozott módszertan részletes bemutatása a **Kézikönyvben** olvasható.



## 2. fejezet –

# Jó gyakorlatok gyűjteménye

### 2.1 Bevezetés

A YARD projekt során a partnerek jó gyakorlatokat fejlesztettek ki, több mint tíz ifjúsági akció megvalósításával. A kézikönyvben szervezetenként egy jó gyakorlat kerül bemutatásra, a további jó gyakorlatok a projekt weboldalán találhatóak meg.

Az **Eszköztár** bemutatja a partnerek által a YARD projekt keretében összegyűjtött, kiemezett, kiértékelt és alkalmazott jó gyakorlatokat. Némelyek a fiatalabb korosztálynak szólnak, míg más gyakorlatok az idősebbeknek felelnek meg. Vannak, amelyek kisebb csoportoknak, és vannak, amelyek nagyobb közösségeknek hasznosak. Ezek színes és változatos tárházát nyújtják az ifjúsági akciók tervezéséhez szükséges eszközöknek, melyek segítségével a fiatalok bevonhatók és ezáltal a diszkriminációra érzékeny, cselekvésre alkalmas és hajlandó európai polgárokká válhatnak.

21 jó gyakorlatot mutatunk be, egységes formátumban, áttekinthető tagolással, a szerzők által szerkesztett, grafikailag jól áttekinthető sablon segítségével. Ennek segítségével az olvasó könnyen eligazodhat az **Eszköztárban**.

### 2.2 Jó gyakorlatok

A következő oldalakon mutatjuk be a jó gyakorlatokat.

### A jó gyakorlat neve



#IORISPETTO – #IRESPECT  
ELFOGADOM/TISZTELEM

### Rövid leírás



Az #IORISPETTO egy többszereplős átfogó kezdeményezés, amelyet Olaszországban fejlesztettek ki a Cifa Onlus, az ICEI, az Amnesty International Italy, az A.M.M.I., a Szociális Közösségi Színház és a milánói, torinói, palermói és albano laziale-i önkormányzatok. A projektet az Olasz Fejlesztési Együttműködési Ügynökség ([Italian Development Cooperation Agency \(AICS\)](#)) társ-finanszírozza.

A projekt általános célja a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem. Az #IORISPETTO projekt keretében az ICEI elvégezte az iskolában a Negatív Híresztelés Elleni Stratégia (ARS) tesztelési szakaszát.

Az Európa Tanács által támogatott stratégia célja, hogy felhívja a figyelmet a sokszínűséggel kapcsolatos előítéletek és pletykák elleni küzdelem fontosságára, amelyek akadályozzák a pozitív interakciót és a társadalmi kohéziót, és amelyek megalapozzák a diszkriminatív és rasszista hozzáállást.

### Célcsoport



A projekt szerint az ARS-komponens közvetlen kedvezményezettjei 15 általános és középiskola volt (8-13 éves kor).

Ezen kívül mintegy 100 tanárt képeztek az ARS módszertan alapján és három stratégiai tréninget is folytattak a helyi szereplők és az önkormányzatok alkalmazottjai bevonásával.

#### Háttér



A projekt 2018 márciusában indult és 18 hónapig tartott. A projektet az Olasz Fejlesztési Együttműködési Ügynökség (AICS) társ finanszírozta. Eddig 15 osztályban valósult meg nem-formális képzés az ARS mentén; több, mint 100 tanár képzésére került sor, és az ARS-képzés 3 ülésén a 4 célváros helyi szereplői és önkormányzatainak munkatársai is részt vettek.

#### Módszer



A hátrányos megkülönböztetések leküzdése és a sokféleséggel kapcsolatos előítéletek, sztereotípiák és pletykák elleni küzdelem fontosságának tudatosítása érdekében a kezdeményezés az egyes városok oktatási és politikai helyzetét egyaránt érintette. A tanárok, a helyi szereplők és az önkormányzati alkalmazottak első képzése után minden városban megtörtént az iskolák feltérképezése. Később, a többi résztvevővel együtt néhány osztályt kiválasztottak: 4-et Milánóban, 4-et Palermóban, 4-et Albano Laziale-ban és 3-at Torinóban. Minden osztály végrehajtotta a saját maga által kitalálta „negatív híresztelés-elleni” stratégiáját szakmai oktatók és kreatív módszertanok segítségével, például: képregény, videó készítés, utcai művészet, mesemondás, stb. A projektben részt vevő ifjúsági munkásokkal együtt minden osztály záró rendezvényt szervezett, amely nyilvános volt, lehetőséget biztosítva más diákok, szülők,

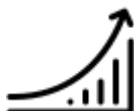
	családok, környékbeli emberek meghívására stb. A projekt végén Torinóban egy nagyszabású hazai rendezvényt szerveztek, több mint 150 hallgató részvételével, akik Olaszország különböző részeiről érkeztek.
--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

### Gyakorlati szempontok



A gyakorlat kisebb csoportokhoz adaptálható, és eltérő korú résztvevőket is be lehet vonni. Legalább 4 órás találkozókra van szükség a szemlélet bemutatásához és a téma átgondolásához. Erősen ajánlott, hogy hagyja a fiatalokat azon módszertan mentén dönteni, amelyet használni szeretnének saját negatív híresztelés ellenes akciójuk elindításához. Valójában sokkal motiváltabbak lesznek, ha saját maguk találják meg a módszert saját kreatív kampányuk kidolgozásához.

### Előnyök/eredmények



Az eddig elért eredmények hangsúlyozzák az összes szereplő pozitív elköteleződését és érdeklődését. Az ARS képzéseken részt vevő összes osztály sikeresen kidolgozott egy innovatív módszert, amely tükrözi az előítéletek és a sztereotípiák hatását mindennapi életünkben.

### Figyelem!



Az ARS-nek vannak bizonyos konkrét elvei, és ezeket figyelembe kell venni a tevékenység megtervezésekor. A képzési szakasz minden szereplő számára kötelező.



**További információ**

Hamarosan kidolgozzák az oktatás területén „A negatív híresztelés elleni küzdelem kézikönyvét”. Bármilyen kérdéssel kapcsolatban kérjük, vegye fel a kapcsolatot velünk a következő címen: [info@icei.it](mailto:info@icei.it)

[Úrlap](#)

[Cikk](#)



### A jó gyakorlat neve



Me4Change – A migránsok felvértézése a változásra

### Rövid leírás



A projekt célja támogató rendszerek létrehozása, fejlesztése és szélesebb körű terjesztése a fiatal bevándorlók között, hogy segítsék őket önálló vállalkozóvá válásban és sikeres egy vállalkozás felépítésében (jövedelemszerző, vagy társadalmi célokkal).

Az érintett szervezetek innovatív megoldásokat dolgoztak ki a bevándorlók befogadására, különös tekintettel az üzleti vállalkozást indítani kívánó fiatalokra, hogy kihasználhassák lehetőségeiket, fejlődhessenek, és vállalkozói készségeiket fejlesszék, így vállalkozóként tovább erősödhetnek.

### Célcsoport



Fiatal, 18–34 éves bevándorlók, akik legalább egy éven keresztül éltek már egy uniós országban és hajlandók vállalkozást alapítani. Különös figyelmet szenteltek a nőknek. Körülbelül 120 bevándorló vett részt egy képzési és mentori programban a projekt keretében.

### Háttér

A projekt megvalósítási időszaka: 2017. június - 2019. május. Az Európai Bizottság finanszírozta a DG Grow pályázati felhívást - 225-G-GRO-PPA-16-9233 „A fiatal bevándorlók vállalkozási kapacitásépítése”, és azt a X23 srl (fő partner), ICEI, Fondazione



Giacomo Brodolini, Migration Hub Network, NUORI YRITTAJYYS RY, Digital African Woman. Támogató testület: Milánó város Önkormányzata. A projekt Európa négy különböző városában zajlott: Milánóban, Brüsszelben, Berlinben és Helsinkiben.

### Módszer



A projekt célja az volt, hogy segítő programokat hozzon létre, fejlessze és támogassa a fiatal bevándorlók vállalkozóvá válását, olyan környezetet teremtsen, ahol lehetőségeket kaphatnak, bővíthetik tudásukat és készségeiket, és sikeres vállalkozásokat indíthatnak. Az inspiráló szerepmodellekről szóló kampányt szintén megvalósítottuk, hogy megszüntessük a sztereotípiákat azzal kapcsolatban, hogy milyen szerepeket tölthetnek be a bevándorlók társadalmainkban, és hogy igenis értékelhető a hozzájárulásuk a társadalmi-gazdasági fejlődés szempontjából.

### Gyakorlati szempontok



Ezt a bevált gyakorlatot eltérő kontextusban lehet adaptálni és megismételni, de fontos meghatározni egy erős és többoldalú partnerséget, és szükséges egy hosszú mentorálási szakaszt tervezni az egyes kezdő vállalkozók követése érdekében.

### Előnyök/eredmények



A program végére számos prezentációs eseményt tartottak, a bemutatott vállalkozások indításához szükséges erőforrások üzleti tervei is elkészültek.

### Figyelem!



Kritikus szakasz a kedvezményezettek kiválasztása: mivel a képzési program meglehetősen hosszú, előfordulhat, hogy magas a lemorzsolódás.

### További információ



Kapcsolat: [info@icci.it](mailto:info@icci.it)

Honlap: <https://me4change.eu/>



## A jó gyakorlat neve



## Milano Migrante – Migrantour Milánóban

## Rövid leírás



Ezt a bevált gyakorlatot a milánói térségben a **Social Day** projekt ([www.socialday.it](http://www.socialday.it)) keretében valósították meg.

A Milano Migrante kezdeményezés az ICEI migránsokkal kapcsolatos tapasztalatait követve, transznacionális erőforrásként tekint a migránsokra, hozzájárulva a turizmus fenntartható fejlődéséhez Lombardia területén a Viaggi Solidali utazásszervezővel együttműködve. (Korábban az ICEI valósította meg a Tuku Wasi projektet a helyi fejlődés előmozdítására, erősítve a helyi kompetenciákat a felelős idegenforgalomban, a lombardiai perui közösség bevonásával.). A Viaggi Solidali részt vett a *“MygranTour: A migránsok által vezetett interkulturális útvonalak európai hálózata a kulturális sokszínűség megértése érdekében”* projektben, amely az Európai Unió társfinanszírozásával, 2013-2015-ben valósult meg. További információk [ezen](#) az oldalon találhatóak.

A Milano Migrante kezdeményezés célja a sztereotípiák felszámolása és a megkülönböztetés elleni küzdelem. Segít a fiataloknak a migráció, mint téma megértésében a közelmúlt-beli olaszországi migrációs történelem megismerésén keresztül, és segíti a migráció pozitív szerepének bemutatását.

**Célcsoport**

Fiatalok (közép- és általános iskolások): az ICEI közvetlenül bevonta a középiskolások III. évfolyamát - a 16 éves korosztályú tanulókat - a túratervezés szakaszába.

**Háttér**

Mint említettük, az ICEI a Fratelli dell'Uomo által támogatott [Social Day](#) projekt keretében valósította meg ezt a jó gyakorlatot.


A Szociális Nap projektet az Olasz Fejlesztési Együttműködési Ügynökség ([Italian Development Cooperation Agency \(AICS\)](#)) finanszírozta.

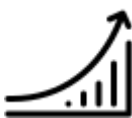
Az ICEI által 2017-ben támogatott kezdeményezés során az ICEI több mint 100 fiatalt ért el, közülük hárman kísérő nélkül érkeztek Olaszországba, 13 tanárt és 11 más felnőttet, akik részt vettek a túrán.

**Módszer**

A Milano Migrante kezdeményezés célja a sztereotípiák felszámolása és a megkülönböztetés elleni küzdelem. Segít a fiataloknak a migráció, mint téma megértésében, a közelmúltbeli olaszországi migrációs történelem megismerésén keresztül, és segíti a migráció pozitív szerepének bemutatását. A gyakorlat célja a társadalmi befogadás és az aktív állampolgárság előmozdítása: kísérő nélkül Olaszországba érkezett kiskorúakat vontak be az előkészítési szakaszba és a túrák során is, a bevándorlók értékeinek kiemelésére, Milánó városában. Ezen kívül a projektbe nagypapákat is bevontak, akik az olaszországi belső migráció tanúi és főszereplői voltak az 50-es / 60-as években. A kezdeményezés ösztönözte a kultúrák közötti párbeszédet is: a hallgatók interjúkat készítettek külföldiekkel a

	<p>migráns túrák tervezési szakaszában, hogy összegyűjtsék az információkat, a különböző nézőpontokat, és előmozdítsák a migrációról való gondolkodás másfajta módját.</p> <p>A kezdeményezés fejlesztésének fő szakaszai:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Négy tematikus találkozó megtartása</li> <li>2. Tartalom elemzése</li> <li>3. A túra létrehozása</li> <li>4. Végrehajtás</li> </ol>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Gyakorlati szempontok</b></p> 	<p>Szerencsés legalább 4 találkozót szervezni erről a konkrét témáról (összesen 8 óra), nem-formális oktatási formában.</p> <p>Adhatunk egy kamerát a résztvevőknek, mely segítséget nyújthat az információk, fényképek és videók gyűjtésében, dokumentálásában. Jó, ha néhány fiataalt azonosítunk referenciaszemélyként az egyes szakaszokban, hogy így erősítsék a csoportokat tevékenységeik során, és elősegítsék a fiatalok ismereteinek elmélyítését a városi környezetben, amelyben élnek.</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Előnyök/eredmények</b></p> 	<p>A <i>Milano Migrante</i> kezdeményezés általános értékelése pozitív volt. A kezdeményezés új migráns túra konkrét létrehozásához vezetett, melynek neve „<b>Migrant5: utazás az 5. körzet különféle kultúráin keresztül</b>” Milánó városában. A Migrant5 annak a munkának az eredménye, amelyet a C. Varalli Turisztikai Technikai Intézet IIIBT és IIET osztályainak 7 fiúja és lánya (olasz és külföldi) végzett 2017-ben, tanáraik és az ICEI munkatársainak támogatásával. A fiatalok elkötelezettségének köszönhetően a túra hozzáférhetővé vált más diákok, a résztvevők családjai, egyéb iskolai alkalmazottak és a helyi polgárok számára.</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



**Figyelem!**

A megvalósítási szakaszban, a tervezett túrát a fiataloknak kell vezetniük, fontos támogatni őket, pl. hogy gyakorolhassák a nyilvános beszédet. Ezen túlmenően figyelembe kell venni néhány technikai részletet, például: idő- és kockázatkezelés; az egyes túrákon részt vevő emberek száma; megvalósíthatóság, a résztvevők csoportösszetétele.

**További információ**

Olvassa el [ezt](#) a cikket vagy vegye fel velünk a kapcsolatot:  
[info@icei.it](mailto:info@icei.it)  
[Úrlap](#)  
[Cikk](#)



## A jó gyakorlat neve



Social Day: nuovi cittadini dal locale al globale  
Szociális nap: új állampolgárok – lokálisból  
globális

## Rövid leírás




A gyakorlat célja az aktív állampolgárság gyakorlásán keresztül hozzájárulni az oktatás fenntartható fejlődésének előmozdításához és a nemzetközi együttműködéssel megvalósuló érzékenyítéshez. Ezen kívül a projekt célja a fiatalabb generációk és a lakosság figyelmének felhívása arra, hogy a helyi szintű akciók milyen hatással vannak a globálisan végbemenő folyamatokra.

A projekt középpontjában az aktív állampolgárság előmozdítása és a fiatalok figyelmének felhívása áll: a lakosság helyi szintű szerepvállalása és tevékenységük globális szintű hatásának összefüggései. Az aktív állampolgárság témáját két összefonódott út mentén közelítik meg, ezek a képzés és a cselekvés. Az első szakasz, fiatalok bevonásával, az aktív állampolgárság témájával foglalkozó workshopok megtervezésével és lebonyolításával foglalkozik, olyan transzverzális témákat érintve, mint például az emberi jogok, az egyenlőtlenség, a diszkrimináció, az igazságosság, a nemzetközi együttműködés, valamint a globális és a helyi folyamatok közti kapcsolat. A második szakasz az úgynevezett „cselekvési nap”, amelynek során a képzésben részt vevők önkéntes tevékenységet folytatnak. Az önkéntesek által összegyűjthető adományokat ezután nemzetközi együttműködési projektekre ruházzák át, amelyeket néhány partnerszövetség javasol és az érintett fiatalok választanak ki.

A projekt megvalósításába elsősorban az iskolák, informális ifjúsági csoportok, a helyi hatóságok és egy későbbi szakaszban a helyi egyesületek, cégek és a nyilvánosság kerültek bevonásra. Az előzetes szakaszban kapcsolatba léptek azokkal a szervezetekkel, amelyek aktívan részt vehetnek a folyamatban, valamint a tevékenységek tartalmának és ütemtervének megtervezésében. A második szakasz az

	<p>aktív állampolgárság témájával foglalkozó workshop megszervezése volt, amelyet az adott helyzetben felmerült sajátos szükségletekhez igazítanak. A harmadik szakasz az önkéntes lehetőségek felkutatásán és nyomon követésén, valamint az adományok összegyűjtésén alapult. Végül a tevékenységek eredményeit értékelték és nyilvánossá tették:</p> <p>A projekt fő tevékenységei az alábbiak szerint foglalhatók össze:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Az érdekelt felek bevonása</li> <li>• Tanárok és ifjúsági munkások számára aktív állampolgársági workshopok tartása</li> <li>• Diákok és informális ifjúsági csoportok számára aktív állampolgársági workshopok tartása</li> <li>• Nemzetközi együttműködési projektek felkutatása és kiválasztása</li> <li>• A Szociális Nap által támogatott partnertalálkozó megszervezése és menedzsmentje</li> <li>• A helyi célterület feltérképezése és az egyes hallgatók vagy csoportok önkéntes projektjei kidolgozásának támogatása</li> <li>• „Akciónap”: operatív támogatás a diákok és a tanárok számára az önkéntes tevékenységek végrehajtásában és az adományok gyűjtésében</li> <li>• Az eredmények értékelése és közlése</li> </ul>
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Célcsoport</b></p> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6 és 19 év közötti fiatalok (hallgatók és informális csoportok)</li> <li>• Oktatók és tanárok</li> <li>• Nagyközönség</li> </ul>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## Háttér



A Szociális Nap elképzelése a 60-as évekből egy Skandináviában kifejlesztett projektből származik, amikor az iskolák egy olyan nap megszervezését kezdeményezték, amelynek során az oktatás minden szintjén a tanulók a rendes iskolai tevékenységek helyett egy „munkanapon” vehetnek részt. A munkából származó bevételeket először humanitárius projektekre, majd később a nemzetközi együttműködési projektekre fordították.

2006-ban néhány fiatal önkéntes az olaszországi Veneto régióban megismerte egy német ifjúsági szövetség hasonló kezdeményezését. A Szociális Nap olasz változatát a német tevékenységek ihlették, amelyek évről évre egyre több fiataalt, iskolát, helyi önkormányzatot és nonprofit szervezetet vonzottak be. 2007 óta, a projekt fejlesztésének első évében, az érintett hallgatók száma 250-ről több mint 10 000-re nőtt, és helyi szinten egyre több iskolát, vállalatot, helyi hatóságot és szövetséget vontak be Trentinóban, Veneto területén, Lombardiában és Toszkánában.

A projekteket helyi szinten számos ifjúsági egyesület, civil szervezet és szövetkezet támogatja és irányítja, amelyek a projekttel kapcsolatos fő tevékenységeket végzik.

A 2017/18 évben a projektet az AICS (Olasz Fejlesztési Együttműködési Ügynökség) társfinanszírozta, és 96 hivatalos partner részvételével került megvalósításra.


Az évek során a megvalósítást a helyi hatóságok kisebb anyagi hozzájárulásával vagy az egyes partnerek saját forrásainak segítségével hajtották végre.

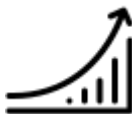
## Módszer




A projekt fő aspektusa az informális oktatás és a „peer-to-peer” oktatás, amelyeket különböző területeken népszerűsíteni és lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy tevékenységeik előmozdítójává

	<p>váljanak nemcsak más fiatalokkal, hanem a helyi közösség egészével is.</p> <p>A műhelymunkák során szerepjátékokat és szimulációs gyakorlatokat végeznek egy facilitátor segítségével. Ezen tevékenységek témája változhat, és adaptálható a képzési tematika konkrét célkitűzéseire és a célcsoportokhoz igazítva. A multimédiás anyag különösen hasznos a Szociális Nap célkitűzéseinek szemléltetésére és az akciónapon keresztül támogatott projektek megismerésére.</p>
--	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Gyakorlati szempontok</b></p> 	<p>Az iskoláknak vagy ifjúsági csoportoknak javasolt workshopok különféle témákra összpontosíthatnak. Ezért fontos, hogy előzetes értékelést végezzünk a csoport kapcsolattartójával a képzési tematika testre szabása érdekében. A tevékenységeket a különböző korcsoportokhoz adaptálhatjuk.</p> <p>A megvalósításnak tartalmaznia kell legalább 3 találkozót az akció napja előtt és egy találkozót az akció napja után, a tevékenységek figyelemmel kísérése és értékelése céljából.</p> <p>Az akcióba a helyi intézmények széles hálózatát is be kell vonni annak érdekében, hogy a hallgatókat támogatni tudják a terület feltérképezésében, illetve a tevékenységek megvalósításában.</p>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------


<p><b>Előnyök/eredmények</b></p> 	<p>2018</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Több mint 10 000 fiatal résztvevő</li> <li>• 8 támogatott projekt (Olaszország, Afrika, Délkelet-Ázsia, Közép-Amerika, Közel-Kelet) - 93 000 EUR</li> <li>• 108 érintett város</li> <li>• 1939 cég vagy egyesület</li> <li>• három, kísérő nélküli kiskorúakból álló migráns közösség bevonása</li> </ul>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------


	<p>A helyi önkormányzatok általában aktívan vesznek részt a projektben, és ez lehetővé teszi a figyelem felkeltését és a projekt kibővítését.</p> <p>Kisebb területen/kontextusban elengedhetetlen a helyi közösség bevonása és érzékenyítése.</p> <p>A helyi partnerek közötti eltérő megközelítések ösztönzik a nemzeti szintű oktatási tevékenységek sokféleségének létrejöttét, amelyek lehetővé teszik a partnerek számára, hogy évről évre új gyakorlatokat osszanak meg egymással, és új szemléletet vezessenek be.</p>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------


<p><b>Figyelem!</b></p> 	<p>Az ifjúsági egyesületek és csoportok bevonása - bár egyes területeken jóval nehezebb - döntő jelentőségű a társadalmi részvétel szempontjából.</p> <p>Az iskolákkal és a diákokkal végzett munka során a tevékenységek hatása gyakran a tanárok bevonásával függ össze, ezért a tanároknak és általában az ifjúságsegítőknak szóló képzés döntő szerepet játszik.</p> <p>A diákok felelősségvállalása és a peer-to-peer megközelítés alapvető fontosságú.</p>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>További információ</b></p> 	<p><b>Fratelli dell'Uomo</b></p> <p><a href="https://www.fratellidelluomo.org/">https://www.fratellidelluomo.org/</a></p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Mangiando s'impara - spezie e saperi „Táplálkozás és tanulás - fűszerek és ismeret”</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Rövid leírás</p> 	<p>A projekt abból a vágyból származik, hogy beszéljünk a természetes és kulturális biodiverzitásáról egy másik szempontból, amely ötvözi a konyha manuális készségeit és kreativitását, a különböző kultúrák hagyományait és ismereteivel.</p> <p>A kurzus különféle tárgyakhoz és különféle témákhoz kapcsolódhat:</p> <p><b>Étkezés és tanulás: tegnap és ma</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Oktatási műhelyek a többnemzetiségű konyháról az iskolában</li> <li>- Többnemzetiségű vacsorák: A „Pappa Mondo” áttekintése (World Food Review)</li> </ul> <p><b>Mesék és ízek: fűszerek és ismeret</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Csapatépítés vállalatoknál/cégeknek: párbeszéd a menedzsment és az alkalmazottak között</li> <li>- A nők azt állítják: az ételekről mesélni maga a "szabadság"</li> <li>- Többnemzetiségű főzőtanfolyamok felnőtteknek: az étel készítésének elmesélése</li> </ul>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Célcsoport</p> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az iskolai workshopokba bevont diákok és fiatalok</li> <li>• A tájékoztató és oktatási tevékenységekben részt vevő tanárok és ifjúsági munkások</li> <li>• Idegen országokból származó nők, akik Olaszországban élnek</li> <li>• Bármely életkorú és etnikumú külföldi, aki Olaszországban él</li> <li>• Az egész közösség</li> </ul>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



### Háttér



A Fratelli dell'Uomo által szervezett „Táplálkozás és tanulás - fűszerek és ismeret” többnemzetiségű főzőtanfolyamok rendkívül sikeres és népszerű események 2008 óta Lombardia, Veneto és Toszkána területén.

Első lépésben a bevándorlók, valamint a külföldi közösségek és származási országaik területi elemzésére kerül sor. Itt elengedhetetlen a négy legrepresentatívabb külföldi közösség azonosítása, hogy a műhelyeket ezekre a csoportokra alapozzák. Minden találkozó más országra összpontosít Afrika, Latin-Amerika, Ázsia és Európa területéről.

Az ételek elkészítéséhez használt termékek kiválasztása olyan kritériumokon alapul, mint például a rövid ellátási láncok, a helyi termelők vagy a helyi mezőgazdasági szövetkezetek előnyben részesítése; szezonális és a termesztés típusa (lehetőleg organikus).

### Módszer



A projekt az ételek és a kultúra kapcsolatára összpontosít, mivel az étel egy olyan eszköz, amelyen keresztül az országok kultúrájáról sok ismeret szerezhető, interkulturális perspektívából vizsgálva azt.

A különféle népcsoportok tagjaival történő főzés és a különféle nemzetek ételeire való összpontosítás a stratégia annak eléréséhez, hogy a fiatalok megismerhessék a különböző kultúrákat és ételeket.

Az ülések hatékonyabbá tétele érdekében hasznos lehet egy találkozón egy adott ország kultúrájára való összpontosítás. A többi tevékenység a migrációs tapasztalatok, történetek és szokások elbeszélésével kapcsolatosak; az adott kultúrával, vagy országgal, vagy a találkozó témájával foglalkozó rövidfilmek megtekintése különösen hatékony lehet.

### Gyakorlati szempontok

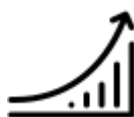


A kurzusok legfeljebb 30 résztvevő vehet részt, amely megfelelő létszám a csoport menedzseléséhez és a célok eléréséhez.

A tanfolyam általában 3 etnikum/nemzet konyhájával és bizonyos esetekben egy helyi konyhával foglalkozik.

Az egyes találkozók időtartama 2 és 3 óra között változik, heti rendszerességgel.

### Előnyök/eredmények



A többnemzetiségű konyha elősegíti:

- a párbeszéd kialakítását, és a résztvevők történeteik elbeszélése során a migráció útjának, valamint azon országnak a bemutatását, amelyre a főzés fókuszál.
- az áttekintést a projekt kezdetéről és fejlődéséről, valamint a megvalósítás területének társadalmi háttéréről;
- az oktatást, amely közelebb visz a globális állampolgársághoz és az interkulturális neveléshez;
- az ételmiszer-szuverenitás, a környezet, a biológiai sokféleség és a közös javak, a szolidaritási gazdaság ismeretét.

### Figyelem!



A kurzus sikere érdekében:

- lehetőséget kell biztosítani a beszélgetésre a résztvevők és a főzést vezető külföldi személy között;
- ösztönözni kell az önvallomások és ismeretek cseréjét a közösség tagjai között;
- fel kell hívni a figyelmet az adott ország iránti tisztelet fontosságára és az ott élő emberekre, különös tekintettel az élelemhez való alapjogra;
- ki kell bővíteni a tanfolyami résztvevők kulináris kultúráját, és használni az ételeket, mint a kultúrák közötti párbeszéd eszközét.

### További információ



[www.fratellidelluomo.org](http://www.fratellidelluomo.org)  
<https://www.facebook.com/events/820695008293730/>



Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával



### A jó gyakorlat neve



## DiMMi – Diari Multimediali Migranti (Multimédiás Migráns Naplók)

### Rövid leírás



A DiMMi fő célja három konkrét célkitűzés elérése.

- ösztönözze a párbeszédet a különböző származású emberek között élettapasztalataik elmesélésén keresztül;
- az első és második generációs bevándorlók által készített újságok támogatási és nyilvántartási alapjának segítése és megerősítése, amelyek bemutatják a különböző etnikai háttérű emberek életét;
- elő kell mozdítani egy olyan kollektív emlékezet kialakítását, amely figyelembe veszi a különböző etnikai háttérű polgárok és a kisvárosok történetét.

Az interkulturális párbeszéd megerősítése és a kollektív emlékezet kialakításában játszott szerepének hangsúlyozása ösztönzi a különböző etnikumú emberek kölcsönös egymás iránti tiszteletét.

Ezen túlmenően a gyűlölet, az intolerancia és a diszkrimináció jelenségeinek ellensúlyozására, a „másság” elismerésének és tudatosságának előmozdítására összpontosít, a társadalom különböző szegmenseire és az egész közvéleményre irányuló információs és érzékenyítő tevékenységek keretében.

### Célcsoport



- Az első és a második generációs bevándorlók (mint egyének és csoportok)
- A műhelyekben részt vevő hallgatók és a fiatalok
- Tájékoztató és oktatási tevékenységekben részt vevő tanárok és ifjúsági munkások

## Háttér



A DIMMI-t 2012-ben alapították, a Pieve Santo Stefano naplóinak archívuma alapján, amely intézmény az egyéni elbeszélések gyűjtésére összpontosít. Célja, hogy a történelem az egyéni elbeszélésekből, emlékekből rekonstruálódjon, a migráns történeteknek szentelt archív alap létrehozásával, és a DiMMi Multimédiás Migráns Naplók elindításával. A munkacsoport több civil szervezet, szövetség és helyi önkormányzatok partnerségével jött létre. Hamar egyértelművé vált, hogy a bevándorlók történetei alapvető szerepet játszanak a történelmi emlékezet újjáépítésében, és hogy az elbeszélések eszközként szolgálhatnak az etnikai alapú megkülönböztetés leküzdésében. Ezért pályázatot hirdettek, melynek keretében a legjobb benyújtott művek közül díjaztak néhányat.

A 2012-ben született tapasztalatok eredményeként az emberiség-történeti pályázat nyertesei műveinek már két kiadása készült el, amelyek kizárólag Olaszországban és a San Marinoban élő, külföldi származású állampolgárok történeteit tartalmazzák, ezzel is hozzájárulva az országos szinten már több, mint 130 elbeszélést tartalmazó gyűjteményhez.

Ez a gyűjtő munka abból az elképzelésből származik, hogy a DiMMi projekt önéletrajzi ihletésű történetei köré építsenek egy többfunkciós didaktikai utat, amelyek a migrációs tapasztalatokból származnak.

A 2017–2018-as versenyt a beküldött anyagok magas minősége és néhány meglepő szám jellemzi: 122 jelölt története, ebből 75 szöveges formátumban, 21 videó, 2 hang, 2 kép formátumban, 22 elbeszélés vegyesen szöveggel és képekkel, összesen 38 származási országtól az elbeszélések szerzői között.

## Módszer



A projekt három részre tagolódik: a kedvezményezettek széles körének bevonása; a migránstörténetek gyűjtése és megőrzése; kommunikációs kampány ezeknek a történeteknek a szélesebb közönség számára történő megismertetésére és terjesztésére. E tevékenységek mellett különféle workshopokat tartottak az iskolákkal, oktatókkal, ifjúsági munkásokkal és a migránsok szervezeteivel, támogatóival együttműködve.

A projekt alapja egy nem-formális tanulási módszer, amely elősegíti a fiatalok társadalmi és személyes fejlődését.

A projekt fő pilléreit és a kapcsolódó tevékenységeket az alábbiakban mutatjuk be:

### Aktív egymás meghallgatása:

- Iskolai műhelyek, amelyek az emlékekre, az interkulturális párbeszédre és az önéletrajzra összpontosítottak;
- Történetgyűjtés

### Ön-elbeszélés:

- Interkulturális önéletrajzi írás, történetmesélés;
- Országos verseny és Élő könyvtár rendezvény

### Nyilvános megjelenés - Az alapoktól

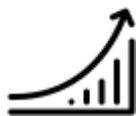
- Főző leckék és a világ kultúrája;
- A DiMMi események megszervezése

## Gyakorlati szempontok



A gyakorlat kisebb vagy nagyobb, illetve különböző korú célcsoportokhoz adaptálható.

A témák és a módszer bemutatásához legalább 4 találkozóra van szükség.

**Előnyök/eredmények**

Az első verseny, amelyre 2014-ben került sor, egy e-könyv elkészítéséhez vezetett, amely különböző részekre tagolódik:

- áttekintés a projekt eredetéről és fejlődéséről, valamint a megvalósítás területének társadalmi háttéréről;
- A projektekhez kapcsolódó oktatási tevékenységek és workshopok magyarázata;
- A 2014-es verseny nyerteseinek történetei.

A műhelymunkákat diákokkal és fiatalokkal végezték el, az elbeszélésekre és az önéletrajzi témákra összpontosítva. Ez lehetővé tette a fiatalok számára a kulturális sokszínűség és az interkulturális párbeszéd témáinak hatékonyabb megközelítését, mivel ez a módszer elősegítette az azonosulás magasabb szintű érzését. A fiatalokat arra ösztönzik, hogy ne csak megtanulják, hogyan kell aktívan meghallgatni valaki más történetét, hanem azt is, hogyan kell elmondani a sajátjukat. Ez egy olyan egységes szempontot képvisel, amely közvetlen kapcsolatot tesz lehetővé, és csökkenti a távolságot, amelyet gyakran tapasztalunk a más etnikai háttérű emberekkel kapcsolatban.

**Figyelem!**

Az eredmények bemutatása érdekében a gyakorlatot jól strukturált kommunikációs kampánnyal kell összekötni helyi vagy nemzeti szinten.

A projekt fenntarthatósága és a tevékenységek folytonossága alapvető szerepet játszik a közép- és hosszú távú eredmények bemutatásában és az interkulturális párbeszéd előmozdításában.

A történetek terjesztésének hatékonysága akkor növekszik, ha az elért közönség minél színesebb és változatosabb.

**További információ**

<http://archiviodiari.org/index.php/iniziativa-e-progetti/dimmi.html>

<https://www.facebook.com/DIMMIIdiStorieMigranti/>






<https://www.dimmidistoriemigranti.it/>



Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával





<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Láthatatlan vacsora</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>A „láthatatlan vacsora” egy interaktív utazás egy láthatatlan világba, ahol a látogatók csak érintés, hangok és illatok felhasználásával érzékelhetnek. Érdekes és egyedülálló program, ahol a vendégek teljes sötétségben élvezhetik az étkezést.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>min. 9 éves kor - legfeljebb 90 év</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A programot látássérült szövetségekkel együttműködve évente szervezik meg. A program költségvetése alacsony, a vacsoráért a vendégek fizetnek, a program összehangolását látássérültek és önkéntesek segítik.. Az év folyamán több mint száz résztvevője volt.</p>
<p>Módszer</p> 	<p>A vendégek az étterem előtt várnak, és megkapják a szemmaszkjukat. Az önkéntesek az asztalhoz vezetik őket. Ennek során az önkéntesek megtanulják, hogyan kell vezetni látássérült embereket, és hogyan kell navigálni a lépcsők, az asztalok és székek között sötétben. Ételeiket „látniuk” kell</p>

anélkül, hogy látnák őket, csak az egyéb érzékeikre támaszkodva és csak a pincérektől kérdezve. Meg kell találni az evőeszközöket és poharakat az asztalon, és beszélgetni kell a többi vendéggel. A vacsora végén a résztvevőknek be kell fizetniük a vacsora árát, csukott szemmel. Az esemény során lehetőség nyílik látássérült vacsoravendégekkel történő találkozására és beszélgetésére is, akik nemcsak az étkezésre, hanem az általános életmódra vonatkozó kérdésekre is válaszolnak. A szem elfedésével a hangok és az érzékek felerősödnek, új tapasztalatokat adva a résztvevőknek, közelebb hozva a látássérült emberek világához.

#### Gyakorlati szempontok



Idő: 2 óra

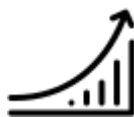
Résztvevők száma: 20-24 / vacsora

Anyagok: szemmaszkok

Helyszín: együttműködő étterem, iskolai étkeзде, menza  
önkéntesek:

- önkéntesek (hallgatók/diákok), akik a vendégeket az asztalokhoz vezetik
- látássérült vendégek, akik megosztják tapasztalataikat

#### Előnyök/eredmények



A résztvevő vendégek és az önkéntesek informális módon megismerik a látássérültek világát.

#### Figyelem!

Az önkénteseket meg kell tanítani a látássérült személyek kísérésére.



A helyszín legyen megfelelő és biztonságos.

További információ



<https://www.lathatatlan.hu/en/invisible-italian-dinner/>



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Library Bus Creative program</p> <p>Könyvtárbusz kreatív program</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>Kreatív és kulturális programok biztosítása kistérségek számára.</p> <p>A program során kreatív játékokkal szereltük fel a könyvtárbuszt, ahol megtapasztaltuk a közös tevékenység és a teremtés örömeit, kreatív és logikai játékokat játszottunk a belátogató helyi gyermekekkel és családokkal.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>nincs korhatár</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A programot 2016-ban indították. A könyvtárbuszokon történő utazás révén a Nevelők Háza Egyesület több, mint 30 hátrányos helyzetű települést ért el, ahol az ott élő családok – a programnak köszönhetően - egyenlő hozzáféréssel rendelkeztek az információkhoz, szolgáltatásokhoz és kulturális programokhoz. A programokat egyesületünk, a helyi könyvtárosok, az iskolák, az önkormányzatok és a könyvtári buszt menedzselő intézmények szervezték.</p>

**Módszer**

Baranya megyében a könyvtári autóbuszok kéthetente indultak Pécsről közel hatvan kisebb vagy nagyobb településre. A két pécsi könyvtárbusz nélkül a legszegényebb falvak lakóinak kevés esélyük/lehetőségük lenne arra, hogy hozzáférjenek az ilyen szolgáltatásokhoz és programokhoz, például internethez, könyvekhez és kulturális tevékenységekhez.

A mozgó könyvtárak kéthetente másfél órát töltöttek a falvakban szerdától vasárnapig. A buszok közösségi teret biztosítanak a kistelepülések lakói számára is, ahol találkozhattak, megoldhatták feladataikat, (e-mailek, feltöltés, nyomtatás, másolás, szkennelés), könyveket kölcsönözhattak, magazinokat olvashattak és kulturális programokon vehettek részt. A könyvtárbuszokkal egész napos tematikus "kalandnapokat" szerveztünk gyermekeknek és a helyi családoknak, ahol a résztvevők különféle játékokat és tevékenységeket próbálhattak ki (dráma, zene, sport, képzőművészet).

**Gyakorlati szempontok**

Idő: 1,5 óra / falvak

Résztvevők száma: 1-30

Eszközök: kreatív eszközök (festékek, ecsetek, lapok, ceruzák stb.), Társasjátékok, labdák és egyéb sporteszközök

**Előnyök/eredmények**

A buszok valójában közösségépítő missziót végeztek ezekben a falvakban.

### Figyelem!








A falvak igényeinek előzetes felmérése fontos!

### További információ




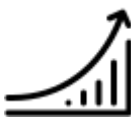
<https://bkszr.csgyk.hu/>




<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Fess szabadon!</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>Ötnapos művészetterápiás tábor szellemi fogyatékkal élő fiatalok és segítők számára.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>14-30 éves korú fogyatékkal élők 25-60 éves korú segítő szakemberek</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A Fogd a Kezem Alapítvány, 16 évesnél idősebb, értelmi fogyatékkal élő emberekkel foglalkozik, akik teljesítették kötelező iskolai tanulmányaikat és védett környezetben/műhelyekben szeretnének dolgozni. A Nevelők Háza Egyesület 2018 nyarán szervezte meg ezt a tábort számukra és a szociális munkások számára.</p>
<p>Módszer</p> 	<p>A művészetterápia egy mentális egészséggel foglalkozó szakma, amely alkalmazható a szociális, oktatási és orvosi területeken is. A művészetterapeuták a művészeti alkotó folyamatot az elme és a test kapcsolatának megerősítésére alkalmazzák, illetőleg a</p>

	<p>személyes fejlődés elősegítésére, valamint minden korosztály, csoport, pszichés és / vagy érzelmi, kognitív és relációs jólétének javítására. A művészetterápia azon a feltevésen alapul, hogy a művészi önkifejezés során generált kreatív folyamat, ami egy képzett művészetterapeuta segítségével fejlődik ki az egyénben, elősegíti az önértékelés növekedését és fejlődését. Ez a műalkotási folyamat magában foglalja a személyes önfelfedezést is vizuális, vagy tapintható művészeti anyagokkal (rajz, festmény, szobrászat és egyéb kifejező művészeti formák stb.), ahol az alkotás folyamán a képek vagy létre jönnek, vagy nem. A művészetterápiás ülések során különféle technikákkal készítünk képeket, egyedül és együtt is dolgozunk, és párbeszédet folytatunk a kreatív élményről és a képekről.</p>
--	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Gyakorlati szempontok</b></p> 	<p>Idő: 5 nap (6 óra / nap) Résztevők száma (min-max): 8-14 Anyagok, szerszámok: különféle kreatív művészeti anyagok Önkéntesek és művészetterapeuta.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Előnyök/eredmények</b></p> 	<p>A program során a résztvevők a művészet nyelvén beszélnek, lehetőséget adva számukra, hogy kifejezzék magukat és reflektáljanak. A szociális munkások számára ez egy új tapasztalat és kikapcsolódási forma volt a fogatékcal élőkkel történő foglalkozásuk megélése folyamatában.</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Figyelem!</b></p> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>- fontos, hogy elegendő időt szánjunk egymás meghallgatására</li> <li>- változatos, élvezetes és hasznos feladatok kitalálása lényeges</li> </ul>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------







További információ



<https://fogdakezemalapitvany.hu/>



<p><b>A jó gyakorlat neve</b></p> 	<p>Turizmus akadályok nélkül 1. - Városnéző túra fogyatékkal élők számára</p>
<p><b>Rövid leírás</b></p> 	<p>Az ifjúsági tevékenység fő gondolata az, hogy segítse a turizmust olyaná alakítani, amely mindenki számára egyaránt hozzáférhető, elérhető és akadálymentes, valamint élvezetes turisztikai szolgáltatásokat biztosít a fogyatékkal élők számára.</p>
<p><b>Célcsoport</b></p> 	<p>fogyatékkal élők (értelmi sérültek és látássérültek)</p>
<p><b>Háttér</b></p> 	<p>A YARD projekt keretében a Nevelők Háza Egyesület akadálymentes városi gyalogos túrát dolgozott ki Pécs szívében, egy olasz jó gyakorlat alapján (<a href="http://www.migrantour.org/en/">http://www.migrantour.org/en/</a>). A szervezet együttműködött más helyi civil szervezetekkel, a Pécsi Egyházmegyével, és bevonta az ifjúságot: a helyi középiskolák diákjait és a Pécsi Tudományegyetem hallgatóit, akik a közösségi tervezés módszerével készítették el a különleges túra programját.</p>
<p><b>Módszer</b></p>	<p>A hangsúly azon volt, hogy a túra inkább kalandos legyen, mint oktató jellegű, érzékszerveket használó és tapasztalati</p>



módszereket bevető tartalommal. A fogyatékkal élők számára komoly felkészülésre van szükség a programokban való részvételhez, az otthonukból való kimozduláshoz. Nekik és segítőknek előzetesen fel kell mérni a helyszínek megközelíthetőségét, amelyet meg akarnak látogatni, és meg kell vizsgálniuk, hogy a program látássérült vagy akár szellemi fogyatékos személyek számára is élvezetes-e. Számos módon be lehet Pécs-et mutatni, pl. történelmi, kulturális, akadálymentességi szempontok alapján. Mi alapvetően egy nyugodt, mégis energikus, fiatalos túrát tervezünk, nem pedig Pécs jól ismert, a történelmi múltat bemutató, nagyszabású városi túrát kreáltunk. Figyelembe kellett vennünk megálló beépítését, valamint olyan helyszíneket, motívumokat, amelyeken keresztül Pécs látnivalói megragadhatók. Itt elsősorban az észlelésre (érintés, hallás /zene, fények stb.) koncentrálunk. A túrán egészséges és fogyatékkal élők és egyaránt is részt vehettek. A túrák során szemelfedő szemüveget is ki lehetett próbálni.

#### Gyakorlati szempontok



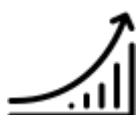
Időtartam: 1 óra

Résztvevők száma (min-max): 6-20

A résztvevők kora: 10-50 év

Idegenvezetők, önkéntesek, segítők.

#### Előnyök/eredmények



Cél: speciális turisztikai útvonalak kidolgozása Pécsen, találkozási pontok létrehozása a városban az ép lakosság és a fogyatékkal élő célcsoportok között.

### Figyelem!



Tartalmazzon pihenő helyet akadálymentes WC-vel és akadálymentes kávézóval.

Fontos szempont a helyszínek megközelíthetősége.

Önkéntesek és segítők bevonása a résztvevők vezetéséhez és segítéséhez.

### További információ



<http://ckh.hu/projektek/youth-led-actions-rejecting-discriminations-yard>



### A jó gyakorlat neve



Turizmus akadályok nélkül 2. -  
Városnézés idős emberek számára

### Rövid leírás



Az ifjúsági tevékenység fő gondolata az, hogy segítse a turizmust abban, hogy azonos feltételek mellett mindenki számára elérhető legyen és élvezetes turisztikai szolgáltatásokat kínáljon a fogyatékkal élő/akadályozott személyek számára is.

### Célcsoport



Célcsoportunk: idős állampolgárok, ideiglenesen vagy tartósan csökkent képességű emberek, ideértve az életkorral, élethelyzettel járó nehézségeket is, mint például bottal járás, súlyos látásromlás elszenvedése, vagy akár a babakocsival való közlekedés

### Háttér



A YARD projekt keretében a Nevelők Háza Egyesület akadálymentes városi gyalogos túrát dolgozott ki Pécs szívében, egy olasz jó gyakorlat alapján (<http://www.migrantour.org/en/>). A szervezet együttműködött más helyi civil szervezetekkel, a Pécsi Egyházmegyével, és bevonta az ifjúságot: a helyi középiskolák diákjait és a Pécsi Tudományegyetem hallgatóit, akik a közösségi tervezés módszerével készítették el a különleges túra programját.

**Módszer**

Az időskorúak és a csökkent mozgásképességű emberek gyakran nem mernek különböző városnéző kirándulásokra, vagy kulturális programokra elmenni, mert attól tartanak, hogy nem tudnak lépést tartani a program ütemével. A kerekesszékekkel való közlekedés Pécsen is nagy kihívás. A túra során figyelembe kellett venni, hogy sok pihenést kell beiktatni, és a túra nem lehet túl hosszú. Ezt a rövid sétát a lehető legélvezetesebbé kellett alakítani. A túra során a nevezetességeket és látnivalókat úgy kellett összerakni, hogy ülő pozícióból is könnyen megtekinthetők legyenek, figyelembe véve az időskorúak vagy a kerekesszékekkel közlekedő személyek perspektíváját. A túrán fogyatékkal élő és egészséges emberek is részt vehettek. A túrák során ki lehetett próbálni a kerekesszékekben való közlekedést.

**Gyakorlati szempontok**

Időtartam: 0,5-1 óra  
Résztevők száma (min-max): 6-10  
A résztvevők életkora: 20-50 év  
Idegenvezetők, önkéntesek, segítők.

**Előnyök/eredmények**

Cél: speciális turisztikai útvonalak kidolgozása Pécsen, találkozási pontok létrehozása a városban az ép lakosság és a fogyatékkal élő/akadályozott célcsoportok között.

### Figyelem!




Tartalmazzon pihenő helyet akadálymentes WC-vel és akadálymentes kávézóval.  
Fontos szempont a helyszínek megközelíthetősége.  
Önkéntesek és segítők bevonása a résztvevők vezetéséhez és segítéséhez.


### További információ




<http://ckh.hu/projektek/youth-led-actions-rejecting-discriminations-yard>



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>A CIDADE DA DIVERSIDADE</p> <p>„A sokféleség városa”</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------

<p>Rövid leírás</p> 	<p>"A sokféleség városa" egy olyan előadás, amelyet a CERCI (a fogyatékkal élők számára szakosodott civil szervezet) támogat. Ez a civil szervezet felkér intézményeket és iskolákat, hogy az egész közösség számára nyitott előadásokon (színház, zene, tánc) történetek sorozatát mutassák be, amely megjeleníti a városban létező sokféleséget: korosztályi, nemi, faji, és fogyatékosági különbségek alapján. Az önkormányzat együttműködik a kezdeményezéssel azáltal, hogy felajánlja a városi színház használatát és az emberi és technikai erőforrásait ingyenes, engedélyeket biztosít, és a visszajuttatja a jegyek után kapott bevételt. A projekt általános célja: az inkluzív oktatás, az aktív állampolgárság és a sztereotípiák elutasításának előmozdítása, a fogyatékos fogalmának demisztifikálása, a sokszínűség elfogadása és a sokszínűség üdvözlése.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Célcsoport</p> 	<p>Fogyatékkal élő emberek, idősek, gyermekek és fiatalok. A program nyitott minden korosztály számára.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Háttér</p>	<p>A projekt 2016 márciusában indult. A társfinanszírozást a CERCI, a fogyatékkal élő személyeket támogató civil</p>
---------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------





szervezet biztosította. Minden programra különböző intézményeket (iskolákat, egyéb intézményeket) hívtak a színpadra, összesen mintegy 200 ember bevonásával. Eddig 3 rendezvényt szerveztek, évente egyet - 2016, 2017 és 2018-ban. A projekt mindig december első hetében zajlik. Miért? December 3-án ünneplik az ENSZ Fogyatékosággal élők nemzetközi világnapját. A nap célja a fogyatékosággal kapcsolatos kérdések megértésének elősegítése, valamint a fogyatékosággal élő személyek méltóságának, jogainak és jólétének támogatása. Arra is törekszik, hogy fokozza a fogyatékosággal élő személyek politikai, társadalmi, gazdasági és a kulturális élet területén történő beilleszkedésének tudatosulását. Ez a nap a "Fogyatékosok nemzetközi napja"-ként volt ismert egészen 2007-ig.

### Módszer



A szervezet szövetségeket, civil szervezeteket és iskolákat hív a projektbe. Az ötlet az, hogy egy közös témájú előadást hozzanak létre. Az első bemutató témája: "A kis herceg (francia: Le Petit Prince)", melynek szerzője Antoine de Saint-Exupéry. Minden iskola vagy egyesület részt vett egy gyermek, fiatal és/vagy felnőtt csoporttal - tánccal, dallal, játékkal vagy más művészi kifejezéssel -, melybe legalább egy fogyatékosággal élő személyt be kellett vonnia. Így a műsoron résztvevő közönség láthatta, hogy a fogyatékosággal élő emberek ugyanazzal a közös céllal vesznek részt az előadásban. A „színészek” (épek és fogyatékkal élők) a próbák és az előadás során kapcsolódtak egymáshoz és kommunikáltak egymással.

**Gyakorlati szempontok**

1. fázis:  
Az előadás forgatókönyvének elkészítése; célok és stratégiák
2. fázis:  
A cselekvési terv meghatározása, kidolgozása és végrehajtása;
3. fázis:  
A kijelölt iskolák és civil szervezetek meghívása
4. fázis:  
Kommunikációs és marketing terv;
5. fázis:  
Próbák;
6. fázis:  
A bemutató és az értékelés.

**Előnyök/eredmények**

- A jó gyakorlat meglehetősen konkrét, a feladatok és a célok világosak;
- Partnerség a fogyatékkal élővel foglalkozó nonprofit szervezetekkel;
- Felhívja a tizenévesek figyelmét a fogyatékkal élőkre, ezáltal hozzájárul a befogadóbb társadalomhoz;
- Tudatosítja a lakosságban a fogyatékkal élők társadalmi beilleszkedésének szükségességét és fontosságát;
- Arra is törekszik, hogy felhívja a figyelmet a fogyatékkal élő emberek bevonásának előnyeire a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális élet minden területén;
- A három szervezett program teltházas volt. Ez azt mutatja, hogy a nyilvánosság érzékeny az ilyen jellegű rendezvényekre.

**Figyelem!**

Biztosítani kell a tevékenységekben részt vevő diákok megfelelő számát;

A nagyon terjedelmes/részletes tantervek néha nem teszik lehetővé a tanárok számára a tanórán kívüli tevékenységek megszervezését.

**További információ**

Cikkek a 2018-as tapasztalatokról (portugálul):

<https://pguimaster.wixsite.com/terras-santa-maria/inicio/conceito-de-defici%C3%Aancia-desmistificado-em-palco-onde-se-falou-de-inclus%C3%A3o-e-igualdade>

<https://oregional.pt/era-uma-vez-numa-tarde-cheia-de-emocoes/>





<https://labor.pt/home/2018/12/06/espetaculo-consegue-emocionar-e-surpreendero-publico/>

CERCI de São João da Madeira

Phone: 351 256 837 830

[sandraoliveira@cerci-sjm.pt](mailto:sandraoliveira@cerci-sjm.pt)



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>SEMANA DO DESPORTO ADAPTADO</p> <p>„Fogyatékkal élők sporthete”</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>A projekt egyik célja a hallgatók figyelmének felkeltése a fogyatékkal élő emberekre, ezáltal hozzájárulva a toleránsabb és befogadóbb társadalomhoz. Az általános iskolákban minden tanuló egy hétig olyan tevékenységeket folytat, amelyek célja a tapasztalatszerzés az adaptált sportágakban, például boccia, ülő röplabda vagy atlétika. A fogyatékkal élő emberek nemzetközi világnapját december 3-án évente ünneplik. Ezt az ünnepséget 1998 óta tartják. Az ENSZ készítette elő a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményt. Az egyezmény fő célja a fogyatékkal élő emberek kapcsolatos kérdések jobb megértésének elősegítése, valamint ezen emberek méltóságának, jogainak és jólétének védelme érdekében történő fellépés.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>Minden tanuló az általános iskolából.</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A Municipality of São João da Madeira (MUNSJ) tapasztalatát 2011 óta alkalmazzák városunkban. Az első évben csak a 4. osztályos tanulók vettek részt a kezdeményezésben, de a következő évben úgy döntöttek, hogy az összes általános iskolás diákra kiterjesztik. A workshopokat és tevékenységeket a tanárok szervezik. A MUNSJ rendelkezésre bocsátja a</p>

sportcsarnok létesítményeit és megszervezi a diákok számára a szállítást az iskolájukból az esemény helyszínére. Az első évben mintegy 300 tanuló vett részt. Jelenleg több mint 1000 résztvevő gyermek és 18 tanár vesz részt. A projekt mindig december első hetében zajlik. Miért? December 3-án ünneplik az ENSZ Fogyatékosággal élők nemzetközi világnapját. A nap célja a fogyatékosággal kapcsolatos kérdések megértésének elősegítése, valamint a fogyatékosággal élő személyek méltóságának, jogainak és jólétének támogatása. Arra is törekszik, hogy fokozza a fogyatékosággal élő személyek politikai, társadalmi, gazdasági és a kulturális élet területén történő beilleszkedésének tudatosulását. Ez a nap a "Fogyatékosok nemzetközi napja"-ként volt ismert egészen 2007-ig.

### Módszer



A tanárok olyan sport tevékenységeket terveznek, amelyeket a fogyatékkal élők is gyakorolhatnak. Példák: boccia, ülő röplabda, atlétika, kerekesszékes kosárlabda, öttagú foci, teremfoci a hallássérültek számára és „hét-lábú” kispályás futball a stroke-on átesett betegek részére (ahol a csapattag csak az egyik lábát tudja használni). A tevékenység során a fogyatékosággal nem rendelkező diákok úgy sportolnak, mintha ezzel a fogyatékosággal élnének, bekötik a szemüket, kerekesszékekbe ülnek, vagy térdelnek. Előzetesen a diákok képzésen és figyelemfelkeltő szakmai műhelyen vesznek részt.

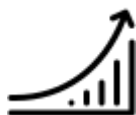
### Gyakorlati szempontok



Ezt a bevált gyakorlatot eltérő kontextusban lehet adaptálni és megismételni, de fontos meghatározni egy erős partnerséget több szereplő között, és megtervezni egy hosszú mentorálási

szakaszt. Ebben az esetben a partnerkapcsolatunk az általános iskolákkal és a testnevelő tanárok csoportjával állt fenn.

### Előnyök/eredmények



- A hallgatók közvetlen bevonása a projekt minden szakaszába (azok elkötelezettek, akik a kezdetektől részt vesznek);
- A tanárok közvetlen bevonása;
- Partnerség a fogyatékosággal foglalkozó nonprofit szervezetekkel;
- A jó gyakorlat meglehetősen konkrét, a feladatok és a célok világosak;
- A hallgatók figyelmének felkeltése a fogyatékosággal élő személyekre, ezáltal hozzájárulva a befogadóbb társadalomhoz.

Eddig elért eredmények: eddig 8 alkalommal került megrendezésre a Fogyatékkal élők sporthete; Egyre több iskola és diák szeretne részt venni, valamint más szintű iskolák is, például középiskolák és gimnáziumok.

### Figyelem!



Biztosítani kell a tevékenységekben részt vevő diákok megfelelő számát;

A nagyon terjedelmes/részletes tantervek néha nem teszik lehetővé a tanárok számára a tanórán kívüli tevékenységek megszervezését.

### További információ



Cikk a 2018-as tapasztalatból (portugálul):

<http://www.cm-sjm.pt/pt/noticias/5-educacao/616-criancas-praticam-modalidades-paralimpicas>

Videó a 2011-es tapasztalatról:






<https://www.youtube.com/watch?v=nYOAx1AokIE>

Município de São João da Madeira - Divisão de Educação

telefon: 351256200200

[educacao@cm-sjm.pt](mailto:educacao@cm-sjm.pt)



<p><b>A jó gyakorlat neve</b></p> 	<p><b>KÓSTOLD MEG A LÁTHATATLANT!</b> „Étkezés sötétben”</p>
<p><b>Rövid leírás</b></p> 	<p>Láthatatlan vacsora szervezése a vendégek számára. A résztvevőket próbára teszi a látáson kívüli érzékszerveiken keresztül megtapasztalt, magával ragadó élmény - érintett fiatalok bevonásán keresztül. A vacsora a tapasztalatok megosztásával és megvitatásával zárul.</p>
<p><b>Célcsoport</b></p> 	<p>A projekt szerint a közvetlen kedvezményezettek: egy szociális gondozási projektben részt vevő tinédzserek csoportja. Ezen túlmenően mintegy 50 fő képzése és közvetlen bevonása történt meg.</p>
<p><b>Háttér</b></p> 	<p>A projekt 2018-ban indult, egy magyar ötlet alapján. A projektet az „Ecos Urbanos” portugál társulás finanszírozta. 25 résztvevő a „vak” vacsorán; 50 fő vett részt a vacsora előkészítésében: zenészek, szakácsok, művészek és fiatalok, akik támogatták az eseményt.</p>
<p><b>Módszer</b></p> 	<p>„A sötétben való étkezés” fokozza az ízek és illatok érzékelését. Az ételek ízei jobban dominálnak. Miután a résztvevő látás nélkül maradt, és megkísérelte végrehajtani az étkezéssel járó egyszerű feladatokat, jobban értékeli az ép érzékszerveit.</p>

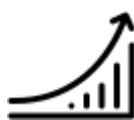


	<p>Tudatosabban megismerhetik, hogy az érzékszerveink mit tesznek értünk. A sötétben való étkezés növeli a képzelőerőt. Gondolkodnia kell azon, hogy néz ki az étel a tányéron. Ha nem tudod, mi az előtted lévő étel, akkor gondolkodásoddal és fantáziáddal kell kitalálnod. Bizonyos értelemben a fantáziád válik a látásoddá. Az elméd készít képet az ételről. Az Ecos Urbanos Egyesület turizmus-vendéglátás szakos és videó-multimédia szakos diákokat is bevont a projektbe. A vacsora után a videót sok csatornán, iskolában és más helyeken is sugározták. A költségek csökkentése érdekében az egyesület partnerséget kötött egy iskolával, amely felajánlotta az iskolai kávézó létesítményeit. Szintén a felesleges kiadások elkerülése érdekében a szervezők bevontak informális zenész csoportokat, akik a zenei aláfestésről gondoskodtak.</p>
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<b>Gyakorlati szempontok</b>	A gyakorlat kisebb csoportokhoz adaptálható, és eltérő korú célcsoportokat is be lehet vonni. Az előző részben (Módszer) megtalálja a válaszokat ezekre a kérdésekre.
------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



<b>Előnyök/eredmények</b>	Az eddig elért eredmények hangsúlyozzák az összes szereplő pozitív elkötelezettségét és érdeklődését. A programon részt vevő összes osztály sikeresen kidolgozott egy innovatív módszert, mely megmutatta az előítéletek és a sztereotípiák hatását mindennapi életünkben.
---------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



### Figyelem!



Biztosítani kell a tevékenységekben részt vevő diákok megfelelő számát;

A nagyon terjedelmes/részletes tantervek néha nem teszik lehetővé a tanárok számára a tanórán kívüli tevékenységek megszervezését.

### További információ



Cikk a 2019-es tapasztalatból (portugálul):

<https://www.cm-sjm.pt/pt/noticias/5-educacao/720-e-se-fosse-contigo-ser-invisual>

Videó a 2019-es tapasztalatról:


<https://youtu.be/6o6jHuqQJoI>


Ecos Urbanos


Telefon: 351256824532

geral@ecosurbanos.pt



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Milyenek a tinédzserek emberi kapcsolatai?</p>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------

<p>Rövid leírás</p> 	<p>Ez a projekt rövidfilmeket mutat be fiatalok számára, melyeket vita követ. Célja, hogy érzékenyítse a fiatalokat a legjobb viselkedés elsajátítására annak érdekében, hogy jobb állampolgárokká válhassanak és példát mutassanak társaik számára, valamint bemutassák az emberi és társadalmi kapcsolatok jelentőségét is. Ez egy többoldalú kezdeményezés, amelyet São João da Madeirában fejlesztett ki egy kulturális egyesület, a Cineclube de Arouca, São João da Madeira önkormányzata (MUNSJM) és iskolák közreműködésével. A projekt általános célja a gyűlöletbeszéd, a rasszizmus és / vagy a zaklatás elleni küzdelem. A projekt keretében a MUNSJM három iskolában végzett tesztelési szakaszt a YARD projekt során. A rövidfilmek megnézését vita követte egy színésznővel, akit a tizenévesek ismertek és elismertek.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Célcsoport</p> 	<p>A projekt közvetlen kedvezményezettje 30 középiskolai osztály volt (14-18 éves kor). De a projektet általános iskolásokkal is el lehet végezni.</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p>Háttér</p>	<p>A projekt 2018-ban indult.</p>
---------------	-----------------------------------



A projekt São João da Madeira önkormányzat (MUNSJM) társfinanszírozásával valósult meg. Eddig 30 osztály valósította meg a nem-formális oktatási projektet több mint 600 tanulóval.

### Módszer



Filmek megtekintése, amelyek kifejezetten a választott témákkal foglalkoznak. Ezeket vita követi a bemutatott helyzeteket elemezve. A szervező csapat először azt a témát választja, amely a leginkább érinti a célközönséget: idegengyűlölet, rasszizmus, szexualitás, interperszonális kapcsolatok, gyűlöletbeszéd vagy a fiatalok túlzott részvétele a közösségi hálózatokban (fb, insta, stb.). Ezután kiválasztják a filmeket, amelyeknek egyszerű nyelven kell megszólalniuk, de erős és magával ragadó képeket kell tartalmazniuk. A film (lehetőleg rövidfilm) után egy nagyon informális vita következik.

A projektben részt vevő ifjúsági munkásokkal együtt minden osztály záró rendezvényt szervezett, amely a nyilvánosság számára nyitott volt, s amelyre más diákokat és családtagjaikat is meghívták.

Az első vita moderátora egy közismert portugál színésznő volt, akit a fiatalok ismernek egy népszerű TV-sorozatból. A színésznő elmondta, hogy a közösségi hálózatok által közvetített fantáziavilág mögött számos probléma merülhet fel, amely a fiatalok széles körét érinti, még a színészeket is. Így azt a célt tűzték ki, hogy érzékenyítik a fiatalokat a legjobb viselkedés elfogadására annak érdekében, hogy jobb polgárok legyenek és példát mutassanak társaik számára.

### Gyakorlati szempontok



A gyakorlat kisebb csoportokhoz adaptálható, és eltérő korosztályokat is be lehet vonni. Ebben a projektben minden rendezvényen legalább 100 fiatal bevonása lehetséges. Kérdőív kitölthető az esemény előtt és után.

### Előnyök/eredmények



Az eddig elért eredmények hangsúlyozzák az összes szereplő pozitív elkötelezettségét és érdeklődését. A rendezvényeken résztvevő osztályok sikeresen kidolgoznak egy innovatív módszert, mely bemutatja az előítéletek és a sztereotípiák hatását mindennapi életünkben.

### Figyelem!



Biztosítani kell a tevékenységekben részt vevő diákok megfelelő számát;  
A nagyon terjedelmes/részletes tantervek néha nem teszik lehetővé a tanárok számára a tanórán kívüli tevékenységek megszervezését.





### További információ



Cikk a 2019-es tapasztalatból (portugálul):  
<https://www.cm-sjm.pt/pt/noticias/5-educacao/824-laura-galvao-em-sessoes-debate-em-s-joao-madeira>

Município de São João da Madeira  
Divisão de Educação  
Telefon: 351256200200  
[educacao@cm-sjm.pt](mailto:educacao@cm-sjm.pt)



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>ReCriArTe</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>A ReCriArTe egy amatőr színházi csoport, amely egy nem kormányzati szervezet kereteiben - a CERCÍ São João da Madeira - működik, s amely elsősorban értelmi fogyatékossgal és egyéb fogyatékossgal élő felnőttekkel foglalkozik. A ReCriArTe színházi előadásokat mutat be - nagyobb produkciókat és kisebb előadásokat egyaránt – melyek minden városi polgár számára elérhetők a városi színházban.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>Színészeink többsége felnőtt (16 éven felüli) értelmi fogyatékossgal élő személy (jelenleg a legidősebb színészünk 67 éves). Vannak mozgásukban akadályozott és látássérült színészek is.</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A projekt 2015-ben indult, és jelenleg is fut. Egy pszichológus irányítja és működteti, saját tapasztalatok alapján és rövid színházi háttérképzéssel, két szakmai segítőt alkalmazva, akik szintén érdeklődnek és nyitottak a művészetek iránt. A foglalkoztató terapeuta szintén fontos szerepet játszik a csoport összetartásában, aki felelős a forgatókönyvekért és a kosztümökért. Ezek a munkatársak színészként is részt vesznek az előadásokon.</p>

Erőforrásaik és finanszírozásuk szűk keretek között mozog, mivel a csoportösszejövetelek egy adományokból és társadalmi szolidaritásból működtetett intézményben zajlanak, amelyeknek más pénzügyi prioritásai is vannak. Így próbáljuk őket az előadások támogatásával is segíteni. Segít nekik egy civil szervezet, amely bérfizetést biztosít az érintett munkavállalóknak (annak ellenére, hogy egyikük sem kizárólag ebben a projektben dolgozik, és más munkaköröket is betöltenek a szervezetben), és finanszírozza a szükséges anyagokat, valamint helyszínt biztosít a próbákhoz. Nagyon fontos más olyan művészeti csoportok támogatása is, akiktől gyakran színházi kellékeket kölcsönöznek, amelyek gazdagítják előadásainkat és segítik a költségek csökkentését. Ha részt vesznek a város közösségi színházi fesztiválján, akkor lehetőségünk nyílik a városi színház ingyenes használatára, valamint térítésmentes a fény- és hang technikai segítség igénybevételére.

Eddig mintegy 20 fő lett bevonva közvetlenül a színpadon, és hét munkatárs a színpad mögött lát el támogató szerepet. A színpadon részt vevő munkatársak közül 4 a csoportban is közreműködik.

### Módszer



A színházi csoport szeptembertől júliusig hetente kétszer, másfél órát dolgozik. Az első tagokat a civil szervezetek tagjai közül választottuk ki, akikről úgy véltük, hogy jobban érdekelné őket a részvétel, és jobban ki tudnák használni egy ilyen típusú projekt előnyeit. Ezek után minden év szeptemberében feltesszük a kérdést, hogy ki akar még részt venni ebben a projektben?

Az első színdarabok elkészítéséhez olyan műveket dolgoztunk fel, mint például a "Kis herceg". A könyv közös elolvasásával

kezdjük, és a végül az előadás nem a mű szószerinti értelmezéshez vezetett, hanem a csoport tagjai által a legfontosabb pillanatok megragadásához, mivel az olvasás során több szünetet tartottunk, hogy közösen értelmezzük a hallottakat.

Az utóbbi időben saját szövegeinkre építünk, és ösztönző kérdéseket teszünk fel. (Pl: "Ha bármit megkaphatnál a világon, valódi vagy elképzelt dolgot, mi tenne téged a legboldogabbá?") Vagy egy témát hozunk be (alap érzelmekről) és ezután minden színész szavakkal, vagy a jelenetek improvizálásával reagál, hogy megmutassa a válaszát. Így az egymással megosztott gondolatainkból készítjük el az éves darabunkat, amelyet bemutatunk a közönségnek.

A városi színházi fesztivál premierjét egy kb. 4 hónapos intenzívebb munka előzi meg, amikor nem kétszer, hanem hetente négyszer próbálunk.

Ennek a színházi csoportnak a fő célja nemcsak a művészi kompetenciák fejlesztése, hanem a személyes fejlődés előmozdítása és a csapatmunka, az érzelmek és a problémák megoldásának bemutatása. Úgy gondoljuk továbbá, hogy a színházon keresztül, a különféle karakterek bemutatása közben jobban megismerjük és fejleszteni tudjuk magunkat - ezért hívják ezt a csoportot „Recreate Yourself” -nek. Ez az oka annak is, hogy eredeti színdarabokon dolgozunk, ahol a színészek megoszthatják saját ötleteiket, érzelmeiket és vízióikat.

#### Gyakorlati szempontok



A gyakorlat adaptálható kisebb csoportokra, konkrétabb korcsoportokra vagy más gyakran diszkriminált csoportokra. Javasoljuk, hogy a szereposztásban legfeljebb 20 résztvevő legyen.

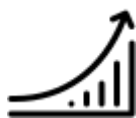


Fontos, hogy privát és csendes terek legyenek a próbákhoz, ahol a csoport kialakíthatja az ilyen jellegű munkához szükséges intim légkört.

Fontos, hogy a próbák rendszeresek és szisztematikusak legyenek, vagyis előre jelezzék azokat a napokat és időpontokat, amikor az egész csoport részvételére sor kerül.

Arra kérjük a résztvevőket is, hogy öltözzenek kényelmesen, mivel sok zenét és mozgást - nem csak szavakat - használunk egy történet elmondásának eszközeként. Ehhez tükrök elhelyezése a próbaterületen nagyon jó eszköz volt a testtudat javításához.

#### Előnyök/eredmények



Ezen a színházi csoporton keresztül a színészek, társadalmi szerepet kapnak - „színész vagyok”. Mindig egy olyan történetre összpontosítunk, – amelyről úgy gondoljuk, hogy feldolgozásával és bemutatásával csökkentjük a fogyatékossággal kapcsolatos előítéleteket, mert arra összpontosítunk, ami minden ember számára közös, nem pedig a nyilvánvaló különbségekre, amelyek gyakran megakadályozzák, hogy egyáltalán megismerjék az embert és annak potenciálját.


A színészek minden alkalommal úgy érzik, hogy amikor a színpadon vannak, bebizonyíthatják, hogy értékesek és tehetségesek.

#### Figyelem!



Fontos, hogy megismerjük a csoport minden tagját és potenciáljukat, és megteremtjük az intimitás és bizalom környezetét, ahol mindenki kényelmesen ki tudja fejezni azokat az érzéseket, amelyeket korábban még nem tudott. Ezért a





	<p>színház valóban a legjobb oldalát mutatja be egy-egy személynek.</p> <p>Hisszük, hogy a projektnek nem lenne ugyanolyan hatása, ha csak rekreációs jellegű lenne. A motiváció központi eleme az, hogy a darabot a nagyközönség előtt előadhatjuk.</p> <p>Fontos, hogy lehetőségeket teremtsünk a közönség bevonására az előadásba, ha valóban a diszkrimináció csökkentését akarjuk elérni és adományokat is akarunk gyűjteni az előadás során. A közönség túlnyomó többségét továbbra is olyan emberek alkotják, akik már találkoztak valamilyen fogyatékossgal, így szépen lassan a többi néző érdeklődését is felkeltjük. A YARD projekt arra a következtetésre juttatott bennünket például, hogy ha nem iskolai program lenne, a fiatalok túlnyomó többsége nem fizetne még szimbolikus belépődíjat sem ennek a színházi csoportnak a bemutatón való részvételért. Miután részt vettek egy előadáson, legtöbbször azt válaszolta, hogy újra eljönnének. A jövőbeli kihívás továbbra is a pénzügyi függetlenség megteremtése a projekt működtetéséhez. Szükséges a résztvevők szenvedélye és elkötelezettsége, hiszen a részvétel egy ilyen projektben sok extra időt igényel.</p>
--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>További információ</b></p> 	<p>Fotók az utolsó próbáról:  <a href="https://www.jn.pt/local/galerias/eles-provam-no-teatro-que-sao-mais-do-que-a-deficiencia-10888289.html">https://www.jn.pt/local/galerias/eles-provam-no-teatro-que-sao-mais-do-que-a-deficiencia-10888289.html</a></p> <p>Civil szervezet - Cerci São João da Madeira Facebook oldal - ahol minden színházi játékunkról képek találhatók:  <a href="https://www.facebook.com/cerci.sjm/">https://www.facebook.com/cerci.sjm/</a></p> <p>További kapcsolatok: <a href="mailto:geral@cerci-sjm.pt">geral@cerci-sjm.pt</a></p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Lublin Jams</p> <p>Nyílt műhelyek a társadalmi innovációk létrehozásáról</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>A projekt célja a szolgáltatástervezésen alapuló társadalmi innovációk fejlesztése a diagnosztizált problémákra való válaszként. A másodlagos cél a szociális innovációk létrehozásának és megvalósításának oktatása a szolgáltatástervezési megközelítés alkalmazásával.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>A projektben széles közönség részvételét biztosítják . Minél változatosabb a csoport életkor, tapasztalat és tudás szempontjából, annál jobb lesz a workshop eredménye.</p>
<p>Háttér</p> 	<p>Szociális innovációk létrehozásával foglalkozó műhelymunkákat 2015-ben hozták először a Lublin Jamsi IAM Change projekt keretében (a Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium finanszírozta). A projekt egyik tevékenysége a fiatalok és a helyi közösség által diagnosztizált problémák megoldásának kidolgozása volt. Olyan eszközt kerestünk, amely lehetővé tenné a fiatalokkal való hatékony együttműködést, és így találkoztunk a szolgáltatástervezés módszertanával. A műhely részeként öt cselekvési ötlet került kifejlesztésre, majd megvalósításra. Az első műhely sikere hozzájárult a módszer további felhasználásához.</p> <p>Eddigi eredményeink:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 10 műhely, amelyen több mint 300 ember vett részt.</li> <li>• 50 prototípus kifejlesztése a diagnosztizált problémákra való válaszként</li> </ul>

- 30 projekt megvalósítása a műhelyek során kidolgozott prototípusok alapján

## Módszer



A projekt szolgáltatástervezés-alapú workshopokat tart. Öt lépésből áll, hogy új megoldásokat hozzunk létre a szolgáltatások területén, ahol a felhasználó és az ő igényei állnak a figyelem középpontjában. Ez a 1980-as években a Stanfordi Egyetemen létrehozott, és elsősorban az IDEO amerikai tervező társaság által népszerűsített tervezési gondolkodásmódjának része.

Szakaszok:

**Empátia** - a problémák megismerése a résztvevők megfigyelésével

**Definíció** - a korábban összegyűjtött információk alapján pontosan meghatározzuk a problémát

**Alkotás** - az ötletbörze során a lehető legtöbb különböző megoldást hozzuk létre az előzőekben meghatározott problémára

**Prototípus** - kiválasztjuk a legérdekesebb ötleteket és gyors prototípusokat építünk fel

**Tesztelés** - az egyszerűen működő prototípusokat azonnal tesztelik a résztvevők

A Lublin Jams egy olyan műhely-formula, amely hasonlóan működik, mint az örömmenélés, ahol különböző tapasztalatokkal rendelkező és különféle háttérrel rendelkező idegenek találkoznak, hogy együtt dolgozzanak (a mi esetünkben ez általában két nap). Közös munkával új megoldásokat hoznak létre, ugyanúgy, mint az új zenei megoldásokat a jam session során.

**Gyakorlati szempontok**

A műhely számára a legmegfelelőbb időtartam 48 óra, a minimum pedig 16 óra (8 + 8 óra).

A résztvevők minimális száma 10. A maximális attól függ, hogy hány munkacsoporttal tudunk megbirkózni.

Jó, ha minden csapatban különböző korú, készségekkel és szakmákkal rendelkező emberek vannak.

<https://www.servicedesigntoolkit.org/downloads.html>

**Előnyök/eredmények**

- A kreativitás ösztönzése
- Különböző környezetben élő emberek együttműködése
- Az önkormányzat érdeklődik a tevékenység iránt, és ennek köszönhetően lehet támogatást szerezni.

**Figyelem!**

- A résztvevők nem ismerik egymást a műhelyek előtt, és a műhely után ritkán fordul elő, hogy a résztvevőt egyedül keressen megoldási lehetőségeket, mivel nem tagjai egy hasonló csapatnak sem.
- Az olyan későbbi workshopok lebonyolításával, amelyekben nem tesszük érdekelté és nem javasolunk további cselekvéseket a résztvevőknek, csökkentjük a külső megkeresések számát.

**További információ**

Fundacja TEAM Teatrikon





Darek Figura

[d.figura@teatrikon.pl](mailto:d.figura@teatrikon.pl)



Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>M-POWER</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>A projekt célja a Lubelskie Vajdaság területén élő 15-30 év közötti fiatalok társadalmi kompetenciáinak fejlesztése.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>15 – 30 év közötti fiatalok</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A projektet a T.E.A.M. A Teatrikon Alapítvány és az Európai Unió finanszírozta a Tudásfejlesztési Operatív Program keretében. A projektet 2019. május és 2020. december között hajtották végre, 600 000 PLN költségvetéssel. Létrehozása a Teatrikon korábbi tevékenységeinek és eredményeinek természetes velejárója volt. A fiatalok társadalmi kompetenciáinak fejlesztésére összpontosít, a helyi közösség javát szolgáló tevékenységekbe vonva be őket.</p> <p>A projekt nemrég kezdődött, és a várt eredmények további 10 hónap múltán valósulnak meg.</p> <p>A legfőbb várt eredmény a társadalmi kompetenciák fejlesztése a projekt résztvevői között.</p> <p>A projekt 120 fő, 15 és 30 év közötti, mérsékelt társadalmi kompetenciájú fiatalot céloz, különös tekintettel a:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• fogvatékkal élőkre (24 fő)</li> </ul>



- társadalmi kirekesztés veszélyének kitett emberekre (24 fő)
- végzős diákokra az oktatásban (48 fő)

## Módszer




A projekt azon a feltevésen alapul, hogy a szociális kompetenciák fejlesztéséhez három dologra van szükség:

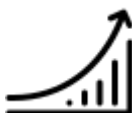
- 1. Diagnózis** - a belső erősségeid és gyengeségeid megismerése és cselekvési terv felállítása
- 2. Tudás** - az elméleti alapok megszerzése
- 3. Gyakorlat** - újonnan megszerzett készségek kipróbálása és fejlesztése a tevékenységek során


A Teatrikon jelenlegi tevékenységein alapuló projekt feltételezi, hogy minden résztvevő a következő támogatási úton halad:

1. Diagnózis - az elején a résztvevők társadalmi kompetenciáit mérik fel és értékelik. Az értékelést három ember végzi: a szupervizor elkészíti a megfigyelési kérdőívet, a résztvevő, aki kitölti az önmegfigyelési kérdőívet és a pszichológus, aki a pszichológiai tesztet elemzi.
2. Interperszonális képzés (40 óra) - a résztvevők csatlakoznak a képzéshez, hogy csoportmunka keretében megismerjék a készségeiket, erősségeiket és a munka, valamint a kommunikáció során tapasztalt nehézségeiket.
3. Műhelyek - minden résztvevő részt vesz egy workshop-sorozatban, amely a következőkből áll:
  - a. Önkéntesség - megtérül! (8 óra) - ennek során megvitatják az önkéntességgel kapcsolatos alapvető kérdéseket
  - b. A modern társadalomban való élethez és munkavégzéshez szükséges kompetenciák (16 óra)
  - c. Az idő kezelése (8 óra)
  - d. Design gondolkodás (16 óra)

	4. Önkéntesség - a képzési ciklus befejezése után minden résztvevő 5 hónapon keresztül önkéntes tevékenységet folytat a Lubelskie vajdaságban működő szervezetek egyikében, ahol egy mentor irányításával saját projektjüket hajtják végre a helyi közösségek javára.
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<b>Gyakorlati szempontok</b> 	-----
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------

<b>Előnyök/eredmények</b> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>A projekt korlátozott társadalmi kompetenciákkal rendelkező embereknek szól. A projektben való részvétellel növelik piaci esélyeiket</li> <li>A projekt a tapasztalati úton való tanulást és fejlesztést alkalmazza</li> <li>A projekt a Teatrikon sokéves gyakorlatának eredménye, így az évek során sikerült a fiatalok igényeihez adaptálni</li> </ul>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------





<b>Figyelem!</b> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>A projekt hosszú - 10 hónapos – időtartamra von be résztvevőket.</li> <li>Fennáll annak a veszélye, hogy a projektet befejező résztvevők nem folytatnak további társadalmi tevékenységeket.</li> </ul>
---------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<b>További információ</b> 	Fundacja TEAM Teatrikon Darek Figura <a href="mailto:d.figura@teatrikon.pl">d.figura@teatrikon.pl</a>
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------





Az Európai Unió  
Erasmus+ programjának  
társfinanszírozásával




<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Młodzieżowy Budżet Obywatelski – Ifjúsági Civil Keret</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>Az Ifjúsági Civil Keret egy lublini általános és középiskolásoknak, valamint egyetemi hallgatóknak szóló projekt, amelynek célja a helyi közösség javát szolgáló tevékenységekben való részvételük erősítése.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>Gyermekek, fiatalok és hallgatók, akik Lublinban tanulnak</p>
<p>Háttér</p> 	<p>Az ifjúsági civil keret a Lublini Önkormányzat Gyermek- és Ifjúsági Csoportjának projektje, melyet a város költségvetéséből finanszíroznak. Az első meghirdetésre 2019 tavaszán került sor, és azóta több mint 40 projekt valósult meg.</p> <p>A projekttevékenységek 2019 májusában kezdődtek. Eddig 43 projekt érkezett be összesen 129 000 PLN összegben, és jelenleg 26 projektet megvalósítása zajlik.</p> <p>Az ifjúsági civil keret alapjait a lublini Gyermek- és Ifjúsági Csoport dolgozta ki, amelynek a T.E.A.M. Teatrikon a tagja. Ezután a lublini önkormányzat pályázatot hirdetett, amelyen a TEAM Teatrikon Alapítványt kiválasztották pályázatkezelőnek. A projekt vállalja, hogy 1000 PLN, 3000 PLN és 5000 PLN összeget adományoznak informális ifjúsági csoportok számára kezdeményezéseik végrehajtására. Összesen 96 000 PLN-t adományoztak eddig az összes ifjúsági kezdeményezésre.</p>

	<p>A projekt lebonyolítója a T.E.A.M. A Teatrikon Alapítvány, amelynek feladata a kezdeményezés népszerűsítése, a pályázat lebonyolítása, a támogatás átutalása a projektet végrehajtó csoportok számára és a támogatások elszámolása a Lublini Önkormányzat felé. Mivel a projekt informális csoportoknak szól, a támogatás átutalása elsősorban a kedvezményezettek által felmerült költségek megtérítése alapján történik utólag, és csak kivételes esetekben fizetik előre ki a támogatást.</p>
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Módszer</b></p> 	<p>Az ifjúsági civil keret bízik az ifjúsági tevékenységek megerősödésében a pénzügyi támogatás révén, amely segíti őket a társadalmi tevékenységekre vonatkozó ötleteik megvalósításában.</p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Gyakorlati szempontok</b></p> 	<p>Időzítés: tanév során A résztvevők életkora: 6-26 év</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------

<p><b>Előnyök/eredmények</b></p> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jelentős kreatív szabadság a fiatalok számára saját kezdeményezésük megvalósításában.</li> <li>• Egyszerűsített adminisztráció a fiatalok számára (minimális mennyiségű papírmunka).</li> <li>• Néhány projektet a jövőben folytatni fognak.</li> <li>• A projektben részt vevő fiatalok továbbra is társadalmilag aktívak lesznek, miután már tapasztalatokat szereztek.</li> </ul>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Figyelem!**

- A projekt értékelésének és egyértelmű kritériumainak hiánya jelenleg még problémát jelent.
- A finanszírozás nem felel meg a tanév ritmusának - a szeptember-június tanév helyett a naptári évnek megfelelő finanszírozás történik.






**További információ**

Fundacja TEAM Teatrykon

Darek Figura

[d.figura@teatrykon.pl](mailto:d.figura@teatrykon.pl)



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Nemzeti Színházi Találkozók “Zwierciadla”</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>Teret biztosít a fiatalok számára a kreatív megjelenítéshez és kifejezéshez, valamint készségeik fejlesztéséhez (szervezeti, társadalmi és művészeti téren)</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>Középiskolás fiatalok, akik részt vettek a vajdasági szintű amatőr színházi előadások megtekintésében.</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A „Zwierciadla” fesztiválként 2004-ben indult, de az első országos rendezvényre hat évvel ezelőtt került sor. A fesztivált Dariusz Figura kezdeményezésére alapították - akkoriban középiskolai hallgatóként, Katarzyna Jóźwik tanárnő támogatta őt. Napjainkban is folytatódik a projekt, amelyben a diákok tervezik és koordinálják a fesztivál programjait, miközben tanáraik és oktatóik támogatják a fiatalokat. Forrást pl. a Kulturális Minisztérium biztosít. Évente mintegy 150 ember vesz részt a „Zwierciadla” rendezvényen. A fesztiválnak eddig hat országos eseménye volt.</p>
<p>Módszer</p> 	<p>A fő módszertani feltevés, a fiatalok bevonása a döntéshozatali folyamatokba és a rendezvény közvetlen szervezése, ami egy ügynökségben való részvétel érzetét adja és megtanítja őket a</p>

felelősségvállalásra a feladatok elvégzése során. Kiválasztják a műhelyvezetőket és a zsűritagokat, akik különös figyelmet fordítanak az előadás felépülésének folyamatára, a résztvevők közötti kapcsolatokra és a történetekre, amelyeket el akarnak mondani. A legjobb csoport kiválasztásakor a valóság és a hitelesség az elsődleges szempont, nem pedig az előadás kiváló technikai kivitelezése. További cél felépíteni és megerősíteni a projektben résztvevő fiatalokat a színházi bevonáson keresztül. A fesztivál három napos, ahol az első napot általában a résztvevők integrációjára fordítják, a második napon kerül sor a színházi és szervezési műhelyekre, míg a harmadik napon hat vajdaság nyertes előadásait mutatják be. A fesztivál minden évben másik városban zajlik.

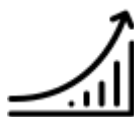
#### Gyakorlati szempontok



Időzítés: tanév során

A résztvevők kora: 15-20

#### Előnyök/eredmények



- Egy országos esemény megrendezésének presztízse.
- Lehetőséget biztosít a találkozásra hasonló érdeklődésű emberekkel Lengyelország különböző régióiból.
- A hasonló érdeklődésű emberek egymást kölcsönösen támogatják.
- További újítások, vagy az előadások impozáns témáinak kiválasztása nagyon széles közönséget (több mint 5000 embert) érinthet.



### Figyelem!



- Az állandó finanszírozás hiánya.
- Gyakori személyi változások, amely annak következménye, hogy a fesztiválon dolgozó fiatalok legfeljebb 3 év után befejezik az iskolát.

### További információ








Fundacja TEAM Teatrykon

Darek Figura

[d.figura@teatrykon.pl](mailto:d.figura@teatrykon.pl)



<p>A jó gyakorlat neve</p> 	<p>Wolontariat - to się oplaca! Önkéntesség - megtérül!</p>
<p>Rövid leírás</p> 	<p>Tapasztalatszerzés az önkéntességen keresztül, tudás és készségek fejlesztésének ösztönzése.</p>
<p>Célcsoport</p> 	<p>Egyetemi hallgatók és vállalkozók.</p>
<p>Háttér</p> 	<p>A projektet 2017-ben hajtották végre. Fő konklúzióit a helyi környezet mélyreható diagnózisának részeként készítették, tudományos kutatások és a T.E.A.M. A Teatrikon tapasztalatai alapján. A kezdeményezés megvalósításához szükséges forrásokat a Civic Initiatives Fund operatív programja biztosította. Körülbelül 80 hallgató és 6 vállalkozás vett részt a projektben. 6 sikeresen végrehajtott hallgatói kezdeményezés történt az üzleti képviselőkkel közösen.</p>
<p>Módszer</p> 	<p>A projektben alkalmazott Módszer kreatív problémamegoldó tréningekből, szakemberek képzéseiből, önkéntes munkából és projekt módszertani munkából áll.</p>

Az „Önkéntesség – megtérül!” projekt célja az önkéntesség előmozdítása, amely a tapasztalatok, ismeretek és készségek fejlesztésének egyik módja, ideértve a munkavállalói önkéntesség témakörét is. Ösztönözni szeretnénk a magánvállalkozásokat, hogy működjenek együtt a hallgatókkal a lublini társadalmi projektek végrehajtásában. Ennek eredményeként a lublini vállalkozások megerősítik a társadalmilag felelős szervezetek vonzó munkáltatói imázsát, és mindenekelőtt aktív fiatalembereket láthatnak akcióban, és így „nevelhetik” esetleges jövőbeni alkalmazottaikat. A hallgatóknak lehetősége nyílik tudásuk fejlesztésére a jövőbeli karrierjükkel kapcsolatos területeken, és mindenekelőtt megszerzik a szükséges tapasztalatokat és kompetenciákat. Ezen kívül a város érdekében végzett közös munka fejleszti a polgári attitűdöket mind az alkalmazottak, mind a hallgatók körében. A projekt fő terméke egy értékelő jelentés volt, amely összefoglalja a projekt során szerzett tapasztalatokat, valamint ajánlásokat tartalmaz a lublini önkéntesség fejlesztésére vonatkozóan. A projekt részeként megversenyeztettük a cégeket, hogy kiválaszthassunk egy vezetőt a munkavállalói önkéntesség témakörében a lublini vállalkozások köréből.

#### Gyakorlati szempontok

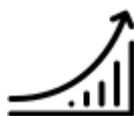


Időtartam: 2-6 hónap

Résztvevők száma: 10-50


A résztvevők életkora: 18–28

#### Előnyök/eredmények



- Az önkormányzat támogatása.
- A vállalkozók érdeklődésének fektetése.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Esély az önkéntességre és az üzleti partnerekkel való találkozásra.</li> <li>• Lehetőség önkéntesek bevonására a szervezetek körében.</li> </ul>
--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>Figyelem!</b></p> 	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A vállalkozók nem tudnak elegendő támogatást nyújtani.</li> <li>• Az önkéntesekkel folytatott munka ösztönözheti a munkáltatókat az önkéntesség és a társadalmi részvétel előmozdítására.</li> </ul>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

<p><b>További információ</b></p> 	<p>Fundacja TEAM Teatrikon</p> <p>Darek Figura</p> <p><a href="mailto:d.figura@teatrikon.pl">d.figura@teatrikon.pl</a></p>
----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



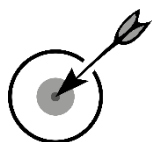
## KONKLÚZIÓ

A YARD projekt hangsúlyozza az interperszonális, interkulturális, társadalmi és civil kompetenciák megszerzésének fontosságát. Ehhez erősíteni kell a demokratikus értékeket, az emberi jogokat és felelősségeket, a társadalmi részvételt és az állampolgári szerepvállalást formális, nem formális és informális oktatási környezetben. Az aktív állampolgársági kompetencia középpontjában a kritikus gondolkodási készségek állnak, amelyeket tovább kell fejleszteni, különösen a tanárok, az ifjúsági munkások stb. támogatása érdekében. A fiataloknak már korai gyermekkortól meg kell tanulniuk a társadalmilag felelősségteljes viselkedést. Igazolhatóan alátámasztható, hogy a legfiatalabb korcsoportok különösen érzékenyek a populista és radikális narratívákra. Az oktatási és képzési rendszereknek olyan megkülönböztetésre irányuló kérdésekkel kell foglalkozniuk, mint a gyűlöletbeszéd, a bántalmazás, az erőszak, az intolerancia, a radikalizálódás, a fogyatékkal élők kezelése és minden más olyan kérdés, amely akadályozza a kulturálisan sokszínű, demokratikus társadalmakban való egyenlőként való együttélést.

A YARD Kézikönyv és a kapcsolódó YARD Eszköztár egyaránt illeszkedik az aktív állampolgársági oktatásához, világos útmutatást nyújtva a bevált gyakorlatok és más oktatási eszközök (beleértve az interaktív közösségi médiát) kidolgozásához és adaptálásához, hogy minden korosztály képes legyen felelős polgárként viselkedni. Az **Eszköztár** különösen a **fiatalokkal (ideértve a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat is) foglalkozó non-profit szervezeteknek** hasznos. Ezen szervezetek munkatársainak lehet segítség ez az eszköztár, mellyel tudásukat és eszközeiket bővíthetik a fiatalok aktív részvételének előmozdításában a diszkriminációellenes intézkedések kidolgozásával.

A **Kézikönyv** olyan gyakorlati referencia, melyet az antidiszkrimináció és aktív állampolgárság területén ifjúsági akciókat ténylegesen szervező szakemberek érdeklődve forgathatnak. A szerzők remélik, hogy az olvasók munkájuk tervezése és kivitelezése során hasznosnak találják e kötetet.

A **Kézikönyvet** – más információkkal együtt - a **“YARD – Ifjúsági akciókkal a diszkrimináció ellen”** projekt honlapján lehet elérni, az alábbi címen:



[yardproject.wordpress.com](http://yardproject.wordpress.com)